AMERIKANSKI SLOVENEC

American In Spirit; Foreign In Language Only. Best advertising medium to reach a quarter million Slovenians in the United States. Rates on request

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slovenians. It covers News and Contains Matters of Special Importance to Them Not Found elsewhere

STEVILKA 84. JOLIET, ILLINOIS, 13, SEPTEMBRA 1918. LETNIK XXVII.

Sovražnik se umika dalje in dalje.

Zavezniki strli nemške protinapade in zopet napredovali na več delih fronte.

VSE PRIDOBITVE OBDRŽANE.

Na laški fronti tudi nekaj spopadov. Američani v Arhangelu.

ZAPADNA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6 1917

Ljuto bojevanje pred St. Quentinom.

London, 9. sept. — Ljuto bojevanje se je razvilo danes ob st.-quentinski fronti, kakor tudi dalje južno v okolici St. Gobainskega gozda, kjer se Nemci, zaustavljeni ob Hindenburgovi liniji, silno odzivajo z veliko osredotočbo topništva in strojnih pušek.

Feldmaršal Haig pa naznanaja nocoj napredovanje za kako miljo v smeri La Cataleta. Britanci so napadli na štiri milje široki fronti od Havrincourt skega gozda do kraja Epehy in šli naprej in zasedli omrežje branikov, od katerih so se bili umeknili letos meseca marca. Zavzeli so Gouzeacourtsko hosto in višavje nad vasjo istega imena.

Zaustavili nemške napade.

Britansko poročilo omenja močne sovražnikove protinapade na mnogih mestih, ki so bili vsi odbiti.

Ko so nemci dejansko vrženi nazaj v Hindenburgovo linijo in zavezniške armade opešane vsled naglega prodiranja in hudega bojevanja med zadnjim tednom, je verjetno, da pride do prestanka v ofenzivi. Hudi viharji razsajajo po bojiščih inzadržujejo spravljanje pomožnega topništva v ospredje. Težki topovi, poudarjajo so neobhodno potrebni v napadu na tako močno pozicijo, kakor je Hindenburgova linija.

St. Quentin pa je v streljaju dalekostrelnih topov in streljanje utegne ovirati sovražnikove pošiljatve čet in zalog iz tega velikega opirališča.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6 1917

Nemci se zbirajo za odboj.

Pariz, 9. sept. (Po Havasovi agenciji.) — Ko so zavezniki tik pred Hindenburgovo linijo ali se ji bližajo, začenja sovražnik silneje vzratno delovati s svojim topništvom. Vkljub temu udarjajo Francozi naprej v krajini, kjer linija še ni bila dosežena, in so po najzadnjem poročilu komaj pet milj od St. Quentina. Njihovi topovi brzo sledijo pehoti.

Nemci so očividno nemeravali krepko braniti St. Quentin in se bojujejo po dohodih v mesto, a poleg tega nanovo sestavljajo svojo bojno moč in zbirajo številne divizije v zaščito mesta.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6 1917.

Francozi prodrli do Hainacourta.

Pariz, 10. sept. — Med rekama Somme in Oise so Francozi prodrli onkraj Hainacourta vkljub močnemu sovražnikovemu odporu, po nocojšnjem naznanilu vojnega urada.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6 1917

Vkljub viharju naprej.

London, 10. sept. — St. Quentin, La Fere in mesto St. Gobain, ležeče na obrastlem hribovju istega imena, tri glavne točke v sovražnikovem velikem obrambnem omrežju so silno obstreljevane nocoj in v nevarnosti zavzetja.

Brez ozira na viharno vreme so Britanci in zlasti Francozi v zadnjih štiriindvajsetih urah prodirali počasi pod naraščajočim nemškim odporom.

Bili so ponovni protinapadi ob vsej tej krajini, ali nobeden ni mogel zaustaviti prodiranja zaveznikov. Ti odbojni napadi so bili posebno močni na Nanteuilski visoki planoti na zapadni strani reke Chemin des Dames.

Haig poln zaupanja.

Dva vmesna dogodka med dnevom poleg bojevanja na glavnem bojišču sta vzbudila pozornost.

Prvi je bil feldmaršala Haiga dnevno povelje, v katerem pravi, da "je bil sovražnikov napor potrošen", kar smatrajo za jako značilno trditev.

Drugi je bil naznailo, da so Belgijci porinili svoje linije naprej eno miljo v okraju Merckem, severovzhodno od Ypresa. Ta razteg fronte proti odsekom, ki so bili izpraznjeni sovražnih čet za bojišče Pikardija-Aisne, je vzbudil nenavadno pozornost, ker mnogi pričakujejo, da gen- Foch zdaj udari severno ali vzhodno od Reimsa.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Haig poroča napredovanje.

London, 11. sept. — Britanci so v krajevnih podjetjih dalje porinili svojo linijo severno od mesta Epehy in v soseščini Vermanda, zapadno od St. Quentina, po nocoj izdanem naznanilu feldmaršala Haiga.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Trdi krajevni boji.

London, 11, sept. — Na fronti tridesetih milj, od severozapadne strani Cambraia navzdol do La Fera, in na pet ali šest milj široki fronti severovzhodno od Soissonsa je bilo trdo krajevno bojevanje v zadnjih štiriindvajsetih urah, in pri tem so zavezniki počasi a neprestano prodirali proti Hindenburgovi liniji.

Nemci so na raznih mestih podjemali protinapade z veliko močjo, ali pridobili niso ničesar, izvzemši, da so eno ali dve prednji straži prisilili nazaj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6 1917

Američani strahujejo Nemce.

Ameriške čete na fronti ob Aisni, 10. sept. (Zakesnelo.) — Nemci so nocoj še napadali na visoki planoti Mont Rouge z obupno odločnostjo. Izgube sovražnikove v zadnjih treh dneh so morale biti strašne.

Nemški napadi, bodisi naperjeni proti Nanteuilu, Laffaux ali Vauxallionu, so bili v svrho zopetne pridobitve grebane na Mont de Laffaux. Zavzele so ga čete generala Mangina, s katerimi so Američani združeni, še preden so si Nemci predočili, kako velikanske važnosti je grebenska linija zanje, ali vsaj preden so bili zmožni, storiti primerne korake v njeno obrambo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as reuqired by the act of October 6, 1917

Važni dogodki se pripravljajo.

Washington, D. C., 11. sept. — Za očividnim pojemanjem v bojevanju na Francoskem se dogodki brzo zasukavajo za podjetja odločilne važnosti, po mnenju uradnikov tukaj, ki zasledujejo razvoje od ure do ure.

Ti opazovatelji mislijo, da pride v enem tednu ali do največje bitke med vojno ob stari Hindenburgovi liniji, ali pa se sovražnik zopet umakne proti belgijski meji in tako izogne spopadu z bojno močjo maršala Focha.

Znamenja so, da nemško vrhovno poveljstvo menda namerava obsežno umeknitev v svrho, da skrajša obrambne linije in olajša breme, ki tlači Nemčijo vsled pojemanja bojne moči.

LAŠKA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Avstrijci iz Italije na Francosko.

Geneva, 10. sept. — Avstrijske divizije so bile umaknjene skozi Tirolsko na francoske in flandrske fronte, po brzojavkah iz italijanskega glavnega stana. To pomeni opustitev načrta za novo avstrijsko ofenzivo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as reuqired by the act of October 6, 1917

300 milj dolg polet.

Rim, 10. sept. — Italijanski zrakoplovi so v 300 milj dolgem poletu bombardovali Lienz, Toblach, Brenner, Franzensfeste, Bianchi in Bolcan na Tirolskem, je bilo naznanjeno danes. Mnogi železniški mostovi in en vlak so bili zadeti. Vsi zrakoplovi so se vrnili varno.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6 1917

Rim naznanja pridobitve.

Rim, 11. sept. — Britanske čete so včeraj napadle avstro-ogrske postojanke na Asiaški visoki planoti pogorske fronte in prizadele znatnih izgub sovražniku, po danes izdanem službenem naznanilu italijanskega vojnega urada. Britanci so dobili v svoje roke sedeminsedemdeset ujetnikov in mnogo vojnega materijala.

V okraju Monte Asolone so laške čete zavzele nekaj sovražnikovih postojank in jih obdržale vkljub silnim protinapadom.

Italijani so dobili v svoje roke ujetnikov v dolinah Daone, Val Arša in Ornic ter zasedli otok južno od Ponte di Piave, pokončavši posadko.

Dunaj poroča uspeh.

Dunaj, 11. sept. — V odseku Asolone avstrijsko-laške fronte, kjer so Italijani prodrli v avstro-ogrske linije, je bil položaj popravljen včeraj po avstrijskem protinapadu, naznanja vojni urad danes.

SIBIRSKA FRONTA.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as reuqired by the act of October 6, 1917

4,000 milj proti zapadu.

Vladivostok, sreda, 4. sept. (Po Associated Press.) — Sibirska fronta je izginila čez noč. Po besedah nekega ameriškega oblastnika se je "premestila 4,000 milj proti zapadu." Zveza je popolnoma napravljena med Vladivostokom in Irkutskom.

Češkoslovaške čete so prodirale od Bajkalskega jezera v smeri Čite pod stotnikom Gajdo, dočim so se kozaki generala Semenova, podpirani po Čehoslovakih, približali transbajkalskemu glavnemu mestu od reke Onon.

Boljševiške trume, na videz prestrašene vsled navzočnosti ententinih čet, so se razkropile. Nekaj jih je odšlo v smeri Kjahte in druge prejkone bežijo proti severu po Amurski železnici.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as reuqired by the act of October 6, 1917

Ameriške čete v Arhangelu.

Washington, D. C., 1. sept. —Ameriške čete so se izkrcale v Arhangelu, da pomorejo drugim zavezniškim četam tamkaj v njihovi kampanji za obnovo reda v sevrni Rusiji. To naznanilo je pooblastil gen. March, štabni načelnik. Iz vojaških razlogov ni bilo naznanjeno število izkrcanih vojakov, niti ni bilo pojasnjeno, odkod so dospeli. Prejkone pa so bili vojaki poslani iz angleških taborišč, kjer se Američani vežbajo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Prevozna ladja torpedirana.

London, torek, 11. sept. — Vojaška ladja, z 2,800 ameriškimi vojaki na krovu, vštevši mnoge iz Chicaga in Clevelanda, O., je bila torpedirana. Vsi so bili rešeni Vojaška ladja je bila potegnjena na breg.

Vojaška ladja je bila ena izmed velikih ladij, ki so se bližale angleški brežini. Torpedirana je bila 200 milj od brega ob 3. uri v petek popoldne.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 13, 1918, as reuqired by the act of October 6, 1917

FRONTAVIKI V VLADIVOSTOKU PODPIRAJO ČEHOSLOVAKE.

Prihod frontavikov (ruskih vojakov, ki so služili na fronti in so jih boljševiki odpustili od vojaščine) v Vladivostok, da se pridružijo češkoslovaški armadi v vojskovanju proti boljševikom. Množica ljudstva jih pozdravlja

Nemci ponujajo "nemški mir".

Baron Burian, avstro-ogrski minister zunanjih stvari, priporoča razgovor o miru.

DUNAJ SE BOJI JUGOSLOVANOV.

Jugoslovanska agitacija na Hrvaškem vznemirja vlado.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6 1917

Hrvatska pred uporom.

Amsterdam, 11. sept. — Jugoslovanska agitacija in revolucijonarno delovanje se tako razširjata na Hrvaškem, da če se položaj kmalu ne izpremeni, se je treba bati katestrofe, kakor piše dunajska "Reichspost".

Deželne in občinske agencije, kolikor so vrokah Srbov-Hrvatov, si ti obračajo v prid brez ozira, pravi časopis, in zlasti šole se rabijo kot sredstva za razširjanje politične propagande.

Okrožna oblastva in uradniki sodnih dvorov, je pristavljeno, se več ne upajo vršiti svojih uradnih dolžnosti.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6, 1917

Avstrija prosi za pogajanje.

Amsterdam, 10. sept. — Izmeno mnenja med centralnimi vlastmi in ententno je za poskušnjo priporočal baron Burian, avstro-ogrski minister zunanjih stvari, v nagovoru na nemške časnikarje na obisku, po neki današnji dunajski brzojavki.

Takemu razgovoru, je rekel minister zunanjih stvari, ni potrebna oblika mirovnih pogajanj, ampak imel naj bi za svojo svrho preudarjenje vseh stvari, ki razdvajajo vojskujoče se vlasti.

"Brez nadaljnjih bojev—morda?"

Baron Burian je pospešil svoj nasvet z izjavo, da je nasprotnikom centralnih vlasti treba samo priskrbeti priložnost "vmirni izmeni mnenja — nekakšen neposreden, pozvedovalen razgovor se da misliti, ki nikakor ne bi bil mirovno pogajanje —, da se preudari in pretehta vse, kar danes loči vojskojuči ses tranki, in morda ne bo treba nadaljnjega bojevanja, da se spravita tesneje skupaj".

Raj bi stal preveč.

"To vprašanje nastaja," je rekel minister zunanjih stvari: "Ali ni zločin proti človeštvu samo pomisliti na zrušenje stavbe, ki je postala zgodovinska, in ki gotovo potrebuje tupatam poprave, a je samo sposobna poprave, da se osnuje raj v prihodnje na njenih razvalinah? Napaka v tem pa je, da je v soglasju z uničevalnim postopanjem naših sovražnikov mogoče stvoriti tak raj z mnogo preveliko žrtvijo.

"Preštejte pretekle hekatombe te vojne. Pomislite na prihodnje in vprašajte se, ali je stremljenje za dosego vojnih ciljev za tako ceno upravičljivo — vojnih ciljev, med katerimi je načelo pravičnosti stavljeno na prvo mesto —, ne da bi preiskovali, ali se sporazumljenje ne bi dalo doseči s pošteno uporabo tega načela." —

Baron Burian je zaključil svoj govor z opominom na časopisje, naj sodeluje v nalogi gojitve tega duha, ki "je prešinjal slavne čete in pomagal vrlemu prebivalstvu doma, prenašati vse trpljenje in pomanjkanje".

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Proti odhodu čet.

Lonodon, 10. sept. — Neprestano prodiranje ententinih zaveznikov na francoski bojni fronti napravlja globok vtis na Avstro-Ogrsko, po brzojavki iz Curiha na "Evening Star". Nedavni odhod avstrijskih čet iz Dunaja je provzročil izgrede v avstrijskem glavnem mestu. Na tisoče razkačenih žensk, pravi brzojavka, je napadlo železniške postaje, ugovarjajoč proti odhodu vojakov.

"Ljudsko zaupanje je omajano" in "morebiti zmagamo" sta značilni frazi, ki ju je izustil v Draždanih v ponedeljek, grof Vitzthum d' Eckstadt, po brzojavki iz Amsterdama na Exchange Telegraph Co. Pristavil je: "Nemčija, ki nima sovražnika v domovini, preveč pozablja na nevarščine v zvezi z vojno. Odločneje moramo ravnati s sovražnikovimi agenti v naši sredi."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Za Wilsonov mirovni načrt.

Basel, ponedeljek, 10. sept.—Predsednika Wilsona program kot temelj za mirovna pogajanja je odobril grof Michael Karolyi, predsednik ogrske stranke neodvisnosti. Brzojavka iz Budimpešte navaja iz nekega njegovega odprtega pisma in pravi:

"Odločilna vojaška zmaga je vkljub svojim uspehom sen, ki ga je brezkoristno zasledovati. Prvi pogoj mirovnih pogajanj je demokratiziranje narodov in opustitev imperijalističnih teorij. Mi ne smemo ukrepiti naše zveze z Nemčijo, ker bi to bil prvi korak k uresničevanju centralne Evrope.

"Kot podlago pogajanja bi morali sprejeti program predsednika Wilsona."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as reuqired by the act of October 6, 1917

Czernin tudi za zvezo narodov.

Amsterdam, 9. sept. — Nadaljnji strel iz tevtonskega topništva mirovne propagande je sprožil grof Czernin, bivši avstro-ogrski minister zunanjih stvari, ki v dolgem članku, natisnjenem v dunajski "Neue Freie Presse" piše v prid ideji zveze narodov.

Grof izjavlja, da pretežna (velika) večina nemškega ljudstva, s cesarjem na svojem čelu, resno želi trajen mir. Pravi, da merodajni činitelji v berlinskem kabinetu danes odkrito pospešujejo predlog za zvezo narodov, in da baron Burian, avstro-ogrski minister zunanjih stvari, ni nasproten tej ideji.

"Zatorej", zaključuje grof Czernin, "ni ničesar, kar bi ubranilo centralnim vlastim, da izdelajo osnovna načela te nove svetovne uredbe in jih prinesejo pred svet."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on Sept. 12, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Spor med Turčijo in Bolgarijo.

Washington, D. C., 11. sept. — Amezojavka je dospela semkaj danes iz navadno zanesljivega vira, da je Turčija poslala veliko bojno moč do bolgarske meje, kjer se kuha neprilika zaradi razdelitve ozemskega vojnega plana med zaveznicama Nemčije in Avstro-Ogrske.

Možnost odkritega razpora med Turčijo in Bolgarijo opazujejo tukaj z velikim zanimanjem in je znano, da provzroča resno slutnjo v Berlinu.

Bolgarija zrela za upor?

Revolucijonarni duh je dozorel v bolgarski armadi in med civilnim prebivalstvom, po brzojavkah. Bolgari hočejo več ozemlja in so baje odločni, zagotoviti si vso Srbijo in celo del Avstrije.

Jolietske novice.

— G. Anton Mali, ki je zadnja tri leta študiral bogoslovje v St. Francis Seminary, St. Francis, Wis., ne bo posvečen v mašnika letos, nego šele drugo leto. Sedaj se nahaja v semenišču V Baltimoru, Md., kjer misli svoje študije dovršiti.

Članom S. N. Z.

"Izjavo Slovencev v Ameriki" ali takozvano Clevelandsko deklaracijo in "Komentar" izvrševalnega odbora S. N. Z. k isti prinašamo na 4. strani te št. A. S. ter opozarjamo na oboje vse člane te organizacije. Oboje dobro presodite ter pokažite svojim prijateljem in znancem, ki še niso, a bi radi postali člani S. N. Z.; in pokažite tudi vsem tistim, ki vam očitajo, da ste monarhisti, — morda izpregledajo in se poboljšajo, dokler je čas, da gremo vsi skupaj kot en mož na delo za osvoboditev naše stare domovine izpod nemškega jarma.

NAZNANILO.

Slovenskemu občinstvu, vsem tajnikom in tajnicam raznih slovenskih društev iz Chicaga in bližnje okolice se naznanja, da je vodstvo Vojne razstave določilo soboto, dne 14.-sept. kot dan za Jugoslovane in Čeho-Slovake. Vsled tega so prošeni vsi člani raznih društev in Zvez iz Chicaga, da naj se udeležijo Vojne razstave dne 14 sept., in ne na nedeljo 15. sept. ker ta dan je odločen za Poljake, Ruse in Ukrajince in za splošno, ker bo zaključni dan razstave.

Marčanja ali parade ne bo nikake. Vsak društvenik ali posameznik naj se pelje v Grant park (blizu Van Buren Str. in Michigan Ave.) kakor sam hoče. Vendar je želeti, da bi se vsi Slovenci udeležili te razstave zvečer, ker točno ob 8. uri bo oficijalni program Jugoslovanov (govor, petje in narodni ples "kolo") ob 9:30 bo pa videti razne prizore iz vojne, manevre itd. Vsakdo naj pride na razstavo že ob 6ih zvečer, da si bo lahko ogledal do 8. ure zanimive stvari, ki bodo ondi razstavljene. Tribuna, ali oder za pevce je na desni strani pri vhodu. Torej Slovenci in Slovenke, ne pozabite, da je Jugoslovanski dan v soboto, dne 14. septembra zvečer.

Slovenski pripravljalni odbor.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 11. sept. — Vse premalo študentov smo imeli dosedaj v naši veliki slovenski naselbini. Naša župnijska šola sv. Jožefa je poleg clevelandske farne šole sv. Vida največja slovenska šola v Ameriki in je štela v zadnjem šolskem letu dokaj nad 700 učencev in učenk. In med učenci, ki so vsako leto dovršili našo župnijsko šolo, je bilo vedno lepo število nadarjenih fantov. Ali malo je bilo število tistih naših bistroglavih graduirancev, ki so imeli srečo, da so lahko odšli v višje šole. Starši so navadno komaj čakali, da pride njihov sinček do dela in zaslužka, čeprav trdega. Da bi poslali svojega fanta v kako višjo šolo, na to niti pomislili niso. Toda časi se izpreminjajo in mi ž njimi, in povsod je opaziti napredek z duhom časa, tako tudi pri nas, hvala Bogu.

Letos nam je zabeležiti tudi v tem oziru res prav lep napredek. Kakor nam poroča naš g. kaplan, Rev. John Plaznik, veroznanski učitelj naše župnijske šole, so te dni odšli študirat sledeči naši nadepolni fantje:

G. Math Butala se je podal včeraj zopet v St. Francis Seminary, Wisc., kjer vstopi v prvo leto teologije.

Mr. Martin Stefanich, sin gospe Barbare Želko roj, Nemanich iz njenega prvega zakona, je danes zopet odšel v St. Bede College pri Peru, Ill., kjer je v zadnjem šolskem letu dovršil drugo leto akademijskih študij in vstopi sedaj v 3. leto Med njegovimi profesorji je tudi Rev. Vencel Šolar, O. S. B., subprior benediktinske opatije.

Tudi Anton Kramarič in Louis Žlogar sta odšla danes v St. Bede College, kjer vstopi v 1. leto akademije. Anton Kramarič je star šele 13 let in je najstarejši od sedmerih otrok navadnega delavca, ki s trdim delom služi kruh za svojo številno družino, a poleg tega še skrbi, da pride kdaj vsaj en njegov sin do boljšega dela in kruha. Čast takemu očetu! In Louis Žlogar pa je sin staršev, ki imajo že dva sina pri vojakih, Franka in Johna, a tretji, to je Joe, pa še menda pojde v Stric-Samovo službo za blagor domovine. In četrti, to je Louis, pa je zdaj odšel v višjo šolo. Srečni starši, ki imajo tako zgledne sine, in srečni otroci, ki imajo tako zgledne starše!

John Želko in Gertrude Brunskole sta vstopila v jolietsko občinsko visoko šolo (high school.)

Edward Mutz in William Russ pa pohajata jolietski De La Salle Institute, učni zavod na voglu Broadway in Jefferson St., ki ga vodijo Christian Brothers. Ta zavod obsega visoko šolo (high school) in trgovinsko šolo; prvo pohaja Russov fant in drugo Mutzov.

Vsem navedenim našim študentom želimo zdravja in vztrajnosti na težavni poti do cilja!

— V samostan. Dne 6. t. m. so bile sprejete v jolietski samostan čč. sester sv. Frančiška sledeče deklice naše fare: Barbara Baur, Agnes Horvat in Alice Judnich.

— G. George Malovrh, bivši naš mnogoletni organist, ki je prišel dne 4. t. m. na obisk semkaj, se je vrnil v Cleveland, O., zadnji petek zvečer, dočim je ga. Mary Malovrh, njegova soproga, os ala pri svojih prijateljicah v Rockdalu in tukaj do danes, ko se je tudi vrnila domov. Njun sin, g. Michael Malovrh, študira v Clevelandu za odvetnika (lawyerja) in je obenem v neki dobri vladni službi. Svoje dni je dovršil našo župnijsko in jolietsko visoko šolo.

— Mr. Anthony Jakič iz Youngstown, Pa., je dospel včeraj v Joliet, kjer namerava ostati, če dobi kako primerno delo. Novodošlec je čvrst mladenič, ki biva v Ameriki že sedem let in se razume na delo s stroji.

— Amerikanizacija. Na stotine delavcev vsakovrstnih narodnosti, ali vsi prešinjeni s patrijotičnim ameriškim duhom, je poslušalo ameriške nagovore v ameriškem jeziku na velikem shodu zaposlencev Scott-street-tovarne American Steel & Wire-družbe v ponedeljek opoldne. Povod je bil drugi vsakomesečni shod za amerikanizacijo, ki so ga priredili jeklarniški uradniki in John J. Dempsey in drugi pospeševatelji prave amerikanizacije, ki se vrši v duhu prave svobode. Med poslušalci so bili črnci in belokožci. Američani, Slovenci, Hrvatje, Poljaki in Ogri, kakor poroča "Herald-News", in vsi so navdušeno peli himno "Star Spangled Banner."

— Izpit za pismonošo. Ali želi kak rojak iz Jolieta in okraja Will postati pismonoša? Združenih Držav komisija za civilno službo (U. S. Civil Service Commission, je naznanila, da se bo vršil izpit (examination) za okraj Will, Ill., dne 28. septembra 1918 v Jolietu in Chicago Heights, in sicer v svrho, da se izpolnijo izpraznjena mesta pismonoš v omenjenem okraju. Izpit bo pristopen za moške in ženske, kajti med nadaljevanjem sedanje vojne hoče komisija v soglasju s prošnjo poštnega departmenta pripuščati tudi ženske k izpitom za selske pismonoše (rural carrier) pod istimi pogoji kakor moške. K izpitu smejo državljani, ki vresnici bivajo na ozemlju kakega poštnega urada v okraju Will in ki izpolnijo tudi zahteve razložene v formularju št. 1977 (Form No. 1977). Ta formular in golice za prošnje (application blanks) lahko dobite v gori omenjenih poštnih uradih ali od United States Civil Service Commission v Washingtonu, D. C. Prošnje se morajo poslati komisiji v Washington brž ko je mogoče. Tako naznanja John A. McIlhenny, predsednik komisije.

— Rojaki, kupujte vojno-varčevalne znamke (War Savings Stamps)!

La Salle, Ill., 8. sept. 1918 — Sijajno se je završila slavnost o priliki blagoslovljenja naše nove cerkve. To je dejstvo, kterega ne more ovreči ni vtajiti noben pošten človek.

Naša srca so še razigrana od veselja, ki ga nam je prinesel "naš dan"; polna so pa tudi čustev hvaležnosti do vseh rojakov, ki so nas posetili, zlasti pa do naših nad vse vrlih, požrtvovalnih in zvestih sosedov Jolietčanov.

Rad bi izdrl z najvišjih Himalajskih gora najvišje drevo, pomočil je v Vezuva ognjeno žrelo in zapisal na sinje nebo s plamenečimi črkami tako, da bi zažarel ves svet: Hvala Tebi, slovenski Joliet, "iskrena hvala od nas hvaležnih Lasallčanov"!

Še vlada nekako slavnostno razpoloženje v naših srcih, pesem našega idejalnega veselja še ni izzvenela — zato nam je težko pisati o navadnih falotih, ki so se oglasili v "Prosveti". Osmešiti hočejo naše slavlje, kteremu se je divilo vse mesto in smo prejeli nebroj častitk od raznih meščanov, tudi drugovercev. Komu je mar sredi slavčevega petja kvakanje strnišnih žab? Kaj nam mar, kaj govori ali piše taka zločinska svojat?! Nas ne more žaliti, ne motiti v delovanju za pravi napredek Slovencev. Za "petorico" mednarodnih revšet se svojo pijano in gnjilo gardo se zanima le še "osobje" po beznicah in pa pri — policiji.

Zato naj pomni vsa sleparska rdeča druhal v La Salle in po vsej Ameriki: Davno že boste predelani v "Cadaver-Soap" po sistemu "kajzerja", kterega hlapčiči najnižje vrste ste, Slovenci pa še bodo negovali svoj najdražji biser, sv. vero, si zidali cerkve in šole in napredovali v pravem krščanskem duhu; izdajalski plačanci avstrijske in nemške vlade bodo šli v "svoj kraj" kakor Judež, slovenski narod pa bo živel svobodno in srečno, zjedinjen z brati Hrvati in Srbi v narodni neodvisni državi Jugoslaviji.

Bolševiki na Ruskem so iskali po ruskih arhivih — "šnops", rdeče barabstvo pa išči pamet po beznicah in pivnicah, kjer si jo izgubil! —k.

Muskegon, Mich., 8. sept. 1918 — Slavno uredništvo Am. Slovenca! Vzamem si malo priložnosti, Vam napisati par vrstic, in prosim, da jih natisnete v priljubljenem listu Am. Slovencu, kateri se v svoji starosti odlikuje med vsemi slovenskimi listi, pa ne samo po starosti, ampak tudi po svoji neizpremenljivosti. Ves čas svojega obstanka stoji Am. Slovenec kot bronast kip trdno, da ga ne podere neben vihar.

Dam Vam vedeti, g. urednik, da se nahajam v mestu Muskegon začasno. Usoda mojega življenja hoče, da moram pri 63. letu svoje starosti poslušati piščalko tovarne. Ker nas slovenske framarje obišče navadno vsako leto slana ali po naše mraz, zato pa mora marsikateri zapustiti dom in si iti prislužit za večjo potrebo. Pa ne mislite, da samo slovenskim farmarjem Bog pošilja mraz, tudi drugim ne prizanese.

Kdor še ni videl mesta Muskegona, mu nekoliko opišem njegovo lego. Okoli mesta je jezero Muskegonsko in jezero Michigansko, po katerem vozijo parniki v Chicago in drugam. Mesto leži po ravnini s krasnimi hišami in vilami ter lepo urejenimi vrtovi. Ima brez števila različnih tovaren, največja je Continental Motor Corps, ki zdaj dela s polno silo za vlado (government). Notri dela do 1,000 oseb moškega in ženskega spola, od 15 do 70 let starosti. Plača je najmanjša $3.25; mašinisti so plačani od $5 do $8 na dan in še dobijo premijo zraven od vlade.

V mestu so štiri katoliške cerkev: St. Mary's, irska; St. John's Bapt., francoski dominikanci; St. Joseph's, nemška, in St. Michael's, polska. Vse imajo farne šole. Tudi so public-učilišča, velike krasne stavbe. In ob jezerih so letovišča, v katera prihajajo ljudje iz južnih krajev, da se nasrkajo hladnega michiganskega zraka.

V A. S. sem čital, da je prišlo v Camp Custer veliko število slovenskih fantov iz južnih taborišč. Ako se še nahajajo tam, prosim, naj objavijo v A. S. kaj naslovov, da bi zamogel moj sin katerega najti tam, ki se nahaja ondi že od dne 22. julija. Njegov naslov je: Louis M. Bluth, Cooking and Baking School, Camp Custer, Battle Creek, Mich.

Pozdrav vsem Slovencem in Slovenkam v Ameriki, kateri so naročniki Am Slovenca. Z Bogom!

Marko Bluth,
15 S. Terrace St., Muskegon, Mich

Waukegan, Ill., 8. sept. — Prosim, odstopite mi nekoliko prostora v glasilu D. S. D., da se oglasim iz te naše napredujoče naselbine. Ne bom veliko opisoval, kar se tiče dela, ker mislim, da ga je dovolj po vsej naši novi domovini za vsacega pridnega in neustrašenega Slovenca. Tako tudi tukaj v tej naselbini ga ni Slovenca, ki bi bil brez dela. In tako je menda povsod, koderkoli so naši rojaki naseljeni. Težko delo je seveda povsod, kjer delajo naši ljudje, in kjer je težko delo, tam je gotovo tudi Slovan, in zato jim gre vsa čast, ker niso prestrašeni, ampak vedno korajžni po pregovoru, ki pravi, da "slovenska kri ne fali".

Omeniti moram, da je naše društvo sv. Družine št. 6 D. S. D. imelo najslavnejši dan povodom svojega trileetnega obstanka. To je bil dan 7. sept. t. l., ko je blagoslovilo društveno bandero. Slavnosti tega dne je vse članstvo težko pričakovalo, ker vsak član in članica omenjenega društva si je mišlil, da ga bode to bandero spremljalo najsi bo v veselih ali v žalostnih dneh.

Kot predsednik tega družvta imam dolžnost, da se prav lepo zahvalim vsem društvom, ki so nam pripomogla do večjega uspeha in ki so nam pokazala bratsko ljubezen. Torej se še enkrat iz srca zahvaljujem sledečim slavnim društvom: Društvu Vitezov sv. Jurija, društvu sv. Jožefa št. 53 K. S. K. J., društvu Marije Pomagaj š.t 79 K. S. K. J., dalje društvu Katoliških Borštnarjev št. 1533 (C. O. F.) in bratom Sokolom. Torej lepa vam hvala za vaše neustrašeno delo, katero ste nam izkazali!

Nadalje se zahvalim botru in botri našega bandera, Mr. Math Ogrin in Mrs. Frančiška Drašler, ter očetu in materi, Mr. Joseph Drašler in Mrs. Marija Čelešnik.

Lepa hvala vam tovarišicam za vaše težko delo, ki ste ga imele omenjeni dan in nam pripomogle do večjega uspeha.

Zahvaljujem se v imenu celega društva našemu župniku Rev. F. J. Ažbetu za njegov lepi nagovor, ki je res ganil vsacega člana in članico do srca, ko nam je razložil pomen slike na našem banderu, da je slika sv. Družine

Zahvalim se vsem darovalcem in darovalkam dobitkov, ki so nam prinesli lepo vsoto denarja. Čistega dobička smo naredili $215.00. Lepa vam hvala vsem skupaj!

Da se ne bo moj dopis preveč podaljšal in ker mi čas ne dopušča, bom končal. Pravzaprav mi pa je črnila zmanjkalo, zatorej oprostite, g urednik A. S., pa še prihodnjič kaj več.

Frank Jappel,
predsednik dr. sv. Družine
št. 6 D. S. D.

IZ PISEM NAŠIH VOJAKOV.

Mr. Geo. Bluth, N. Broadway, Joliet, je prejel od svojega brata sledeče pismo:

Na Francoskem. — Dragi mi brat Jure! Tukaj Ti pošljem spomin od nemškega zrakoplova (aeroplana), ki smo ga zbili in podrli dne 1. avgusta ob 7. uri v jutro. Dobili smo 4 Nemce v njem, eden je bil do smrti ubit in trije so bili težko ranjeni.

Srčen pozdrav Tebi in vsem skupaj! Tvoj brat **Joe M. Bluth,**
Co C. 61st Inf., A. E. F., France

Op ur. Izvirnik tega pisma je napisan s svinčnikom na kosu platna, ki je na drugi strani pobarvan z oljnato barvo v modro, belo in sivorjavo. Ta kos platna je gotovo dotični "spomin" od nemškega zrakoplova.

* * *

Mrs. Helen Sekola, 103 Indiana St., Joliet, je prejela od svojega sina sledeče pismo:

Nekje na Francoskem, 9. avg. 1918. — Draga mati! Napisati Ti hočem par vrstic, da Ti dam vedeti, da sem popolnoma zdrav in korajžen, in upam, da ste to tudi vsi doma. Zapustili smo Angleško pred nekaj dnevi in sedaj sem nekje na severnem Francoskem. Pričakujem, da bom v kratkem na južnem Francoskem zaradi vežbanja, preden gremo v zakope. Vreme tu je večji del oblačno in deževno. Videl sem Moza (Fr. Mušiča) in Nukija tukaj, pa ne vem, ali pojde Moze z nami, ker pripada polku 338., a jaz in Nuki 337. Zaključiti hočem svoje kratko pismo in bom vesel, če v kratkem slišim kaj od vas doma in koliko fantov je zopet odšlo v taborišča. Pisal bi rad še marsikaj druzega, pa nam ni dovoljeno, ker vso našo pošto cenzurirajo. Pozdravi Mr. Sitarja in Mr. Gorupa in če vidiš Joe Nemanicha, povej mu, da bi mu rad pisal, ali ker mu ne smem povedati, kake so razmere tukaj, se ne izplača, da bi mu pisal in pošiljal navadno pošto, kajti čas je drag in ga rajši porabim, da imam vse reči v redu.

Moj prisrčen pozdrav Tebi, draga mati, in očetu in vsem bratom in sestram. Vedno Tvoj v ljubezni

Pte. Jos. H. Sekola,
Co "K" 337 Inft., Am. Exp. F.,
via New York

* * *

DOPIS IZ TABORIŠČA.

Camp Wheeler, Georgia, 7 sept. 1918. — Cenjeni g. urednik A. Slovenca! Prosim za malo prostora v cenjenem listu za par vrstic, ki sem jih ravno namenil napisati. In ker mi je tudi dolgčas po slovenskem listu, kterega že nisem tako dolgo čital, gotovo odkar se nahajam v armadi U. S., zato si tudi štejem v dolžnost, da se malo oglasim in opišem, kako se imamo tukaj pri vojakih. Gotovo ne bo to nič novega zdaj v tem kritičnem času, ko dobite zadosti poročil in vedno od vseh strani. Ravno od tukaj, kjerse jaz nahajam, vem, da so bolj redka poročila, ker nas je tu malo Slovencev, kolikor je meni znano, smo samo štirje. Zato nam je tudi dolgčas po naših prijateljih, ktere smo zapustili doma, ali so pa šli v druge kraje. Zato se nam še bolj hudo vidi, ko se nahajamo tako daleč od svojega doma in od prijaznega Illinoisa tukaj doli na jugu.

Ta kraj nam ne ugaja prav posebno, gotovo ne, ker je preveč vročina in mi je nismo bili poprej vajeni. Kraj kjer se nahajamo, je pust in peščen. Drevja sploh nimamo tukaj, zato je težko tudi senco dobiti. Voda je slaba in gorka in ni skoraj za piti, dokler se ji človek malo ne privadi, in ko druge ni. Najboljšo pijačo imamo tukaj pri kosilu in večerji, ko dobimo vodo z ledom, in te se vsaki najbolj veseli. Na drugo pijačo tukaj ni sploh misliti. Zraven tega, ko so dnevi vroči, imamo pa noči hladne tako, da nas včasih skoraj zebe. Dežuje tudi skoraj vsaki drugi dan; zatem imamo tudi večkrat hudournik in hud veter, ki nam večkrat prevrne naš novi dom (šotor), kar se nam ne vidi najbolj prijazno, ko se moramo zopet iznova utrjevati. Največji naši sovražniki tukaj so pa komarji in muhe, ki jih je toliko, da se jim sploh ni obraniti in nas večkrat tudi hudo opikajo, nakar tudi več vojakov oboli od tega. Kar se tiče druge stvari, še ni preslabo. Od začetka je gotovo vse hudo, in ko se malo privadi, je že vse boljše. Pokorščina in potrpljenje je naše geslo tukaj in najboljši je, kdor se tega drži. Zjutraj vstanemo ob peti uri. Učenje ali drilanje imamo štiri ure dopoldan in štiri popoldan, in drugi čas je pa naš; gotovo ga tudi lahko vsaki porabi, ker se mora vsaka stvar očistiti, kar je tukaj najbolj važno in na kar se tukaj najbolj pazi. Hrana, ktero dobivamo, še ni preslaba in tudi zadosti jo je, ko se ji človek malo privadi in želodec malo ukrči. Častniki so dobri in največ lepo ravnajo z nami, če je pa kakšen trdoglavec, mu pa tudi pomorejo, da lahko pride v kuhinjo, to je pa delo, ki nobenega prav posebno ne veseli. Najboljši je, kteri se popolnoma uda usodi, ker posluh in marljivost igra glavno ulogo tukaj pri vojakih.

Obenem si pa vsaki želi še enkrat svoje civilno življenje, ki smo ga imeli poprej, prostost in skorajšnji mir, po kterem cel svet hrepeni, željno pričakujoč veselega glasu, ko zopet zadoni beseda mir, da se zopet povrnemo k svojim dragim, ki nas tako nestrpno pričakujejo, in da zopet pridemo nazaj v prijazni kraj, "kjer ptički prepevajo, kratek čas delajo, in rožice cvetevajo", kakor pravi pesem.

K sklepu svojega pisanja prav lepo pozdravljam vse svoje znance in prijatelje ter vse cenjene naročnike Am. Slovenca. Tebi pa, dragi list obilo uspeha in neumornega dela, le tako naprej, kakor si šel dozdaj. Mogoče se še drugikrat kaj oglasim.

Private Joseph Marinčič,
Co. 8th Dev. Bn., Camp Wheeler, Ga.

JAVNA ZAHVALA.

Jaz spodaj podpisani član Društva sv. Družine št. 3 D. S. D. — kot vam znano, onemogel in nesposoben za delo, obenem pa skoraj popolnoma slep — tem potom izrekam najsrčnejšo zahvalo slavni tretji konvenciji Družbe Sv. Družine v Jolietu, Ill., glavnemu odboru in sobratom zastopnikom oziroma delegatom za vsoto, ki jo je nabral podpredsednik John N. Pasdertz in ki znaša $11.00 in ki je bila meni prinešna po našem predsedniku Antonu Štrukel kot delegatu društva št. 3, La Salle. Še enkrat prisrčna hvala vam darovalcem, Tebi, Anton Štrukel, ker si pojasnil moje stališče, in Tebi, John N. Pasdertz, ker si se potrudil nabrati prejomenjeno vsoto. Za vse naj vam povrne Bog in sv. Družina, potrona naše slavne organizacije

La Salle, Ill., 8. sept. 1918, na praznik Brezmadežnega Spočetja Marije Device.

Jožef Hribernik,
228 Crosat St., La Salle, Ill.

Važna poslanica g H. Hooverja, Združenih Držav živilskega upravitelja.

UNITED STATES FOOD ADMINISTRATION.

United States Food Administration
Washington, D. C.

Washington, D. C., May 26, 1918.

Zaupanje živilske uprave Združenih Držav, da se bo ljudstvo v deželi odzvalo navdušeno in s celim srcem po prošnjam za zmanjšanje poživanja predložitvi dejstev vsakim potrebnim hrane, je bilo popolnoma upravičeno. Dokazali smo svojo zmožnost, ne le misliti vkup, marveč tudi skupaj delovati. Odziv ljudstva je vzrok za sedanjo prošnjo.

Naše delo še ni popolno. Vkljub izpodbudnim uspehom naših prizadev, vkljub dejstvu, da naši izvozi živil neprestano naraščajo in se bližajo najmanjšim zahtevam v inozemstvu, je potreba obnovljene gorečnosti in prizadevnosti nujna. Dočim bi morali vsem zahtevam živilske uprave neprestano zadostovati, so gotove stvari, ki jih želim poudariti ob tem času.

V slučaju mesa in mesenine so potrebe za izvoz v inozemstvo prav velike. Dočim je bilo aliirsko poživanje zmanjšano povprečno 1¼ funta za osebo na teden, uživamo mi danes povprečno 3¼ funta za osebo na teden. Ta razdelitev je krivična. Sporazumljenje o teh dejstvih upraviči našo prošnjo, da se poživanje vseh vrst mesa, vštevši kuretino, kolikor mogoče zmanjša na 2 funta na teden za osebo nad štiri leta starosti.

V sluučaju sladkorja (cukra) smo v zadregi vsled potrebe, rabiti ladje za prevažanje naših vojakov in hrane za aliirance, in zato moramo rabiti sladkor z veliko varčnostjo. Poudariti moramo važnost shranjevanja in varčevanja v veliki meri med našim ljudstvom to poletje, in naš razpoložni sladkor se mora hraniti v to svrho.

Ali položaj glede pšenice je najresnejši v živilskem zalaganju aliirskega sveta. Če hočemo zadostiti najmanjšim pšeničnim zahtevam naših armad in aliirskih ter trpečih milijonov aliirskih deželah, se mora naše poživanje pšenice v Združenih Državah do prihodnje žetve zmanjšati na približno eno tretjino navadnega použitka. Nedoumno je, da ne bi bili kos tej krizi. Za vsakega izmed nas, ki lahko osebno prispeva k olajšbi človeškega trpljenja, je to predpravica, ne žrtev. Vsi sloji našega prebivalstva ne morejo nositi tega bremena enako. Tisti, ki opravljajo telesno delo, potrebujejo večjega krušnega deleža, nego tisti, ki sedijo med delom. Vsled neprestanega vsakdanjega opravila žensk in gospodinj ter pomanjkanja domačih pekovskih polajškov zahtevajo mnoge gospodinjstva v velikih mestnih središčih že pripravljen živilski delež, kar je pekarski stalni Victory-hleb. Nadalje moramo neprestano paziti na posebne zahteve otrok in onemogli ljudi.

Da zadostimo položaju v inozemstvu in preprečimo resno trpljenje doma, je neobhodno potrebno, da se vsi tisti, ki jim dovoljujejo okoliščine, zdržujejo pšenice in pšeničnih izdelkov vsake vrste do prihodnje žetve. Znano je in vse hvale vredno, da so mnoge organizacije in nekatere občine že sklenile, slediti ta načrt

Upati je, da boste naznanili to svoji organizaciji in svoji občini, priporočujoč tistim, ki jim okoliščine dovoljujejo, da se nam pridružijo in zavzamejo to stališče.

HERBERT HOOVER.

Union Coal & Transfer Co.
515 CASS STREET, JOLIET, ILL.
Piano and Furniture Moving.
Chicago telefon 4313. Northwestern telefon 412.

Poskusite Novo Pivo
Old Lager
V STEKLENICAH
Je BOLJŠA in okusnejša pijača, kot katero drugo pivo.
IZDELUJE GA
Joliet Citizens Brewing Co.
Oba telefona 272
Dobite je vseh boljših salunih v Jolietu

430 STRANI OBSEGA
Veliki Slovensko-Angleški Tolmač
prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.
Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.
Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:
V. J. KUBELKA, 533 W. 145 St., New York, N. Y.

MODERNO IN ZANESLJIVO ZOBOZDRAVLJENJE
se daje našim pacientom vsak čas. Nikjer ne najdete tako ČISTEGA URADA in tudi ne BOLJŠE POSTRŽBE ter ne več ZADOVOLJSTVA kakor pri nas
Izplačilo se vam bo gl. ede DELA In CENE, če nam izročite uredite in zravljenje svojih zob.
PREISKAVA ZASTONJ
BURROWS ZOBOZDRAVNIK
D'Arcy Bldg. 2 nadstropje
Odprto vsaki dan zvečer in ob nedeljah do poldne.
Vogel Chicago in VanBuren ceste. Joliet, Ill.

VESTI IZ DOMOVINE.

(Jug. Čas. Urad. Washington, D. C.)

Slavna ministerijalna komisija. — Tako piše Edinost — tista namreč, ki je imela že jeseni priti v Dalmacijo, da bi preiskala in proučila na silja in krivice, ki so se godile narodu začetkom vojne: ta komisija ne pride v Dalmacijo "za sedaj". Nekateri člani so baje preveč zaposleni, drugim imponira — vročina. Vemo in verujemo, da je "voče" tistim, ki so njih poslali. Saj so že v slovenskih pokrajinah doživeli izkušanj, kakršnih gotovo niso pričakovali. Niso računali na to, da bodo imeli ljudje tolko srčnosti, da bodo tudi odkrito govorili. Ali, govorili so. Pa šekako Nam je znano, da se je izrazil neki član tiste komisije, da je vslovenskih pokrajinah nabrano gradivo tako, da se morajo človeku lasje ježiti in da bi bil — če bi se objavilo vse to — pravi kulturen škandal. Po takih izkušnjah je razumljivo, da se gospodi ne mudi v Dalmacijo, kjer so se dogajale še vse drugačne stvari, nego pa v slovenskih pokrajinah. Sicer pa naj ne bo Dalmatincem Bog ve kako žal, če ta komisija ne pride. Narodni List konstantira, da je bila že neka vojaška komisoja v to svrho. A kje so sadovi nje preiskav? Naj le gospodje nadalje — nič ne delajo' Razočarani narot itak nima več nikake vere v take birokratične igre. Seidlerjevo odkrito nasprostvo nam je ljubše, ko vemo, da tudi hlinjeno prijazno lice nič ne izpreminja na njih resničnem položoju nasproti nam.

Nov slovenski list. — Časopis za slovenski jezik, književnost in zgodovino. 1. in 2. snopiš I. letnika. Urejajo: prof A. Kaspret, dr. F. Kidrič, vseučiliški profesor dr. Rajko Nahtigal. Ljubljana — Gradec — Dunaj 1918. Izdajajo prijatelji slovenske znanosti. Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani. Vsebina: Važnost latinskega dela brižinskega kodeksa in njegovih pripiskov za vprašanje o postanku in domovini slovenskih odlomkov. Prispevki in opombe k zgodovini reformacije na Slovenskem. Ivanu Naguad v progronstvu. Staroslovenska družba in njeni stanovi. O nameravani ustanovitvi šolije v Gornjem gradu leta 1237. Prispevek k rodovniku Franceta Prešerna. Izjava uredništva.

O tem listu piše edinost začetkom junija: Pred nekaj dnevi je izšla prva številka novega slovenskega znanstvenega časopisa, ki je velike važnosti za naše kulturno življenje. Doslej niso imeli slovenski znanstveniki, ki so gojili vedo, kateri je predmet slovenski narod sam, svojega strokovnega glasila. (Carniola in mariborski "Časopis za zgodovino narodopisje" sta se vzdignila le začasno nad lokalni pomen.) Večinoma so hodili naši znanstveniki v goste k raznim časopisom revijalnega in leposlovnega značaja ter so povzročili pri naročnikih povsem razumljivo ogorčenje, ker naročniku leposlovnega lista gre predvsem za leposlovje, ne pa za znanstvo. In tako so bili naši najboljši možje potisnjeni v tuji svet, odtod prikazen, da je obljubljal Škrabec svoje znamenite razprave na platnicah nabožnega lista in d so drugi znanstveniki tiskali svoje razprave o slovenskem jeziku, o slovenski zgodovini in o slovenski književnosti v tujejezičnih časopisih,ki so ostale vsled tega slovenskemu občinstvu naznane in edostopne. Odtod konečno pojav, da se je širil v domovini diletantizem v znanstvenih stvareh, a tujina se je dičila z delom slovenskega uma. Preko znanstvenika ima znanstven časopis pomen za narod in njega razvoj — tembolj pa "časopis", ki zastopa vedo, kateri predmet je slovenski narod sam. "Časopis" izdajajo prijatelji slovenskega znanstva, društvo, iz katerega se nam obeta razviti slovensk znanstvena akademija. Uredništvo "Časopisa" pa misli razširiti že sedaj svoje delovanje tudi na izdavanje posebnih znanstvenih knjig — in ima v tem oziru tud že ponudbe (dr. I. Prijatelj in dr. A. Žigon) — seveda je odvisno tudi od občinstva, v kolikor bo omogočilo podjetje izvršitev tega namena. Delež;niki podjetja morejo postati tisti, ki pošljejo enkrat ni prispevek 100 K (cel ali v obrokih.) Naročnina znaša 8 K, za dijake in učitelje 6 K.

"Seidlerjevi bankovci." — (Edinost 5. junija). Pod tem naslovom je priobčila Arbeiter Zeitung članek, iz katerega posnemljemo, da se je državni dolg od začetka vojne pošesteril. Promet bankovcev iznaša (samo v Avstriji 23 milijard, desetkrat toliko, nego pred vojno, in raste od meseca do meseca. Človek bi moral misliti, da bi morali radi tega dejstva avstrijski državniki razbijati glavo, ali niti govora ni o tem. Generali konstantirajo, da domovina potrebuje zasiguranih mej,' diplomati spremljajo generalske odločitve z lepimi besedami, a minister financ — beži k banki in odreja, naj se natsne še ena milijarda bankovcev. Poprej je trdil Seidler, da so neizogibno potrebni novi davki v zagotovitev obrestovanja vojnih posojil. Ali kar hkratu je pozabil na to najnujnejšo potrebo, ker mu je padlo v glavo, da najnujnejša potreba države je — razdelitev Češke. Za dovolitev davkov treba parlamenta, najnoveji najnujnejši potrebi dra. Seidlerja pa je parlament na poti. Zato se je morala prva potreba umakniti pred rugo — in parlament so odgodili. Kaj bo z davki — to ne briga sedaj več dra. Seidlerja. Minister financ zopet beži k banki in "pumpa" nove bankovce. Vse skupno: 23 milijard bankovcev. To vam je sad Seidlerjevega sistema.

Skrb za stradajočo mladino. — V Ljubljani je ustanovil pod predsedstvom gospe županje Tavčarjeve poseben odbor, ki naj skrbi za stradajočo šolsko mladino. Ta odbor ima namen posredovati, da se šolo obiskujoči otroci iz krajev, kjer so slabe prehranjevalne rezmere, do konca vojne namestijo rodovitnih delih Slovenije in Hravtske. Ker bo iz Trsta gotovo mnogo otrok (priobčeno v Edinosti od 5. junija), ki so potrebni boljše prehrane, je potrebno, da se ustanovi v Trstu tak odbor, ki stopi potem v dotiko v ljubljanskim. V Ljubljani računajo največ na otroke iz Trsta. Ker se me je opozorilo na to, da dovoljujem sklicati v ta namen sestanek za 6. t. m. ob 6 popoldan v Slovansko Čitalnico in se obračam zlasti do našega zavednega narodnega ženstva, da se udeleži sestanka, ker naj predvsem ženstvu pripade naloga skrbi za našo mladino Dr. Ivan Marija Čok.

Besen slovenožer — mrtev. — Edinost piše 8. junija: "Mnogo je bilo govorjenja zadnje dni o Karlu Linhartu, ko se je udeležil znane deputacije alpskih Nemcev in slovenskih nemškutarjev na Štajerskem in je to priliko porabil za črno denuncijanstvo na škodo nas Slovence. Tržaške Slovence je ta Linhartov nastop ogorčil tem bolj, ker so spoznali moža od blizo. Kmalu na to, dne 3. t. m., je umrl nagle smrti v Ptuju, kjer je igral ulogo slepo udanega pomočnika rabljev našega naroda. Po smrti se ne dotikamo več — človeka in njegovega zasebnega življenje. Sovražnik in njegovo zasebno delovanje ostaneta pa podrejena kritiki, sodbi in obsodbi. Pokojni politik n žurnalist je bil tip tistih elementov, ki si za plačilo osvajajo vsako — prepričanje. In tako je prišel kot borec in fanatizator nezavednežev v rste sovražnikov in preganjevalcev našega naroda. Žurnalist in agitator Linhart ostane naroda našemu v najžalostnejšem spominu. "Slovenski Gospodar" pripominja:: aZ časa njegovega uredovanja je bil Štajerc na višku podlosti. Njegovi članki so bili strupeno in nesramno pisani. Danes Linharta ni več. Slovensko ljudstvo je pa še vedno in tudi ostane na svoji lastni zemlji.

Strašna nesreča po granati. — (Edinost 8. junija). Že prevčerajšnjim zvečer so nam prišli povedat v uredništvo, da se je dogodila v Rukavcu v Liburniji strašna nesreča. Ker pa niso mogli podati nikakih pozitivnih podatkov in so nam ostajali dvomi, nismo še nič omenili v včerajšnjem izdanju. Včeraj pa smo doznali, da se je vresnici dogodila strašna nesreča v rodbini gospoda Matije Bručica, notarskega kandidata v Podgradu, nahajajoč se sedaj na fronti v Tirolu. Gospej Alojziji, iz znane in ugledne rodbine Kraigherjeve v Postojni, je padla granata iz rok in eksplodirala. Granata jej je odtrgala obe nogi in poškodovala levo roko. Granato so imeli v hiši v trdni veri, da je izpraznjena. Nu, tisti, ki so jo izpraznjevali, so pustili notri vžigalec in brzkone nekaj eksplozivne snovi. Tako se je dogodila grozna nesreča. Sreča v nesreči je bila, da obeh otročičev Bručičevih ni bilo v stanovanju. Pač pa je bilo po eksploziji razdejano, oziroma porušeno pohištvo. Opozorjena po detonaciji in hrupa sta prihitela hišni gospodar in še nekdo drugi. Našla sta nesrečno gospo na tleh pri polni zavesti. Prvo je vzdihnila: zraka, zraka! Potem je prosila, naj jo položo na posteljo, kar pa niso mogli, ker niso vedeli, kako bi jo prijeli v tem strašnem stanju. A ko je nesrečnica opazila, kaj se je zgodilo z njo, si je želela hitres mrti. Ta želja si jej je izpolnila po dveh urah. Pogreb se je vršil predvčerajšnjeh. Po tej nesreči sta seveda kruto zadeta g. soprog in družina Kraigherjeva, a plovila je v žalost tudi rodbino g. dr. Bručiča, odvetnika v Trstu, ki mu je soprog ponesrečenke brat. Pokojna Alojzija pa je bila preblago žensko bitje v najlepšem pomenu besede. Znana je bilo tudi v Trstu. Svoječasno je bivala tu tri mesece v družini Cotičevi. Omilila se je vsakomur, s komur se je seznanila. Zato je nje tragična smrt globoko pretresla vse nje znance. Hudo preganja nesreča velepoštevano družino Kraigherjevo v Postojni. S cmrtjo Alojzije je izgubila v em vojnem času menda že četrtega svojega člana. Rodbinama Bručič-Kraigher izrekamo najiskreneje, iskreno čuteno sočutje.

NAROD SEBI.

Začetkom junija so prinesli vsi starokrajski listi naslednji oklic in izjavo upravnega odbora slovenskega gledališkega konzorcija v Ljubljani:

Pred štirimi tedni smo se obrnili do narodno zavednih Slovencev s prošnjo naj osnujejo po deželi slovenski krajevne odbore in odseke, ki bi zbirali člane za Slovenski gledališki konzorcij v Ljubljani. Prosili smo, da bi se oglasili novi člani vsaj do 12. majnika žrazpresti podrobna organizacija po vseh slovenskihkrajih. A prav taka organizacija nam je nujno potrebna.

Narodno gledališče v Ljubljani mora biti vez in središče za vse ostale odre in dramatična društva po naših manjših mestih, zlasti tudi ob narodnih mejah. Narodno gledališče naj vzgaja med nami tudi domač izobražen igralski naraščaj, ki so ga pogrešali dosedaj slovenski odri. Konsorcij hoče zato ustanoviti lastno strokovno šolo in v zvezi z Glasbeno Matico tudi glasbeno dramatično šolo. Le tako se bo moglo povzdigniti ljublansko Narodno gledališče in žnjim tudi pokrajinski odri na tisto umetniško višino, ki je potrebna, da bodo resnično v korist književnosti in kulturi.

Te dni smo videli Slovenci, kako brati Čehi v Pragi in po vsem Češkem proljavljajo jubilej svojega Narodnega gledališča, požrtvovalnost češkega naroda, ki si je pred pedestimi leti z geslom "Narod sebi." sam ustanovil prekrasno prvo narodno gledališče, jenudila najlepša sadove, bogato dramatično literaturo in predivno dramatično glasbo, priče češke kulturne višine. Če hočemo da prinese gledališče tudi nam tako lpeih sadov, moramo pritegniti kakor svoj čas Čehi, vse svoje sile k skupnem delu: Slovensko Narodno gledišče skupna zadeva vseh Slovencev

Zato se obračamo do premožnejših Slovencev po vseh slovenskih pokrajinah, na Kranjskem, Primorskem, zlasti v Trstu, Štajerskem in Koroškem, da po svojih močeh podpro osrednji slovenski oder,. Narodno gledališče, bodisi da pristopijo kot člani slovenskemu gledališkemu konsorciju v Ljubljani (deleži po sto, kron) bodisi da prispevajo tudi z darili. Po vseh občinah naj bi krajevni odbori ali vsaj posamezni zastopniki nabirali člane, darove, in podpirali upravni odbor tudi z nasveti. Noben slovenski kraj naj bi ne bil brez žilavega delavca za slovensko Narodno gledišče. Zato prosimo da bi zavedni delavni možje in žene v vsakem večjem kraju, v vsaki občini čim prej osnovali krajevne odbore in to naznanili upravnem odboru, hkratu pa naj se javijo posamezniki, ki bi bili voljni pomagati pri skupnem delu za slovensko gledališče in slovensko kulturo.

Naprej za Čehi do končnega cilja.

HUJSKANJE PROTI ČEHOM.

Kakor je znano, tako piše Edinost od 7. junija, so razni nemškonačijonalni oz. vsenemški poslanci očitno ovadnim namenom vložili že pred daljšim časom neke interpelacije zaradi veleizdajstva Čehov in posebej še nekaterih čeških polkov. Sedaj — v brezparlamentami dobi, kar je nekaj zelo čudnega — je domobranski minister odgovoril pismeno na tako interpelacijo poslanca Schuerffa, v kateri se pravi

V listu "Birževija Vjedomosti" omenjnei češko-slovaški revolucijonami kongres ni istoveten s češko-slovaškim kongresom, ki se je vršil ob koncu aprila 1916. v Kijevu. Gre očividno za kongres, ki se je vršil v posledku ruske revolucije in jezasledoval njene politične cilje. V času od 23. do 30. oprila v Kijevi zborujoči češko- slovaški kongres je bil tretji veleizdajalski kongres Čeho-Slovakov na Ruskem. Njegov glavni namen je bila organizacija češko- slovaškega gibanja v Rusiji, da se zadosti zaradi revolucije izpremenjenim in se gibanje zgradi na demokratični podlagi kot je bil prej.

t. l.

Dasi je bil rok prav kratek, je bil vspeh tega poziva vendar še dosti ugoden. Posebno je bil v Idriji, kjer je krajevni odbor pod načelstvom g. not. kand. Tavsesa do 12. majnika nabral že nad sto delnic po sto kron. Tudi naši dijaki na fronti, vsak trenutek v smrtni nevarnosti, so se spomnili našega kulturnega zavoda: slovenski vojaki v bolnici v Laškem Vidmu so poslali 1,000 K, častniški zbor jurišnog bataljona 42 d. p. dvizije, vojna pošta 136 pa je nabral 910 kron — posebno ljub dar, ker nam je došel od bratskega debla našega troimenega jugoslovanskega naroda — in tudi pri drugih oddelkih se zbirajo darovi za slovensko Talijo.

Stopili so tudi na dan denarni zavodi. Jadranska banka je pristopila konsorciju s svoto 20,000 kron in s tem pokazala, da umeva, kake važnosti je kulturno narodno gledališče. Naj bi jo v obilni meri posnemali in prekašali tudi drugi denarni zavodi.

Vendar je bil rok do 12. majnika t. l. veliko prekratek, da bi se mogla

Tega kongresa se je udeležilo 322 odposlancev in sicer 116 iz 98 ujetniških taborišč, 93 iz češko-slovaške armade in 113 od v Rusiji obstoječih društev. Sklenilo se je med drugimi: Čeho-Slovaki vstrajajo trdno na razdelitvi avstro-ogrske monarhije in zahtevi po ustanovitvi popolnoma neodvisne češko-slovaške države. Udeležba pri revolucijonarnem odporu proti monarhiji velja za najvišjo nravno in narodno dolžnost, vsled česar se pričakuje, da vsi Čeho-Slovaki prostovoljno vstopijo v češko-slovaško armado....Pod češko-slovaško armado se v Rusiji razumejo češko-slovaške divizije, katerih štirje polki so se v poletju 1917 v resnici v Galiciji borili proti nam in so bili omenjeni tudi v uradnem ruskem poročilu 3. julija 1917. Ta armada se sestavlja v glavnem z avstro-ogrskih vojnih ujetnikov češke narodnosti, ki so se prostovoljno priglasili za te formacije.

Glede pešpolka štev. 36 (Mlada Boleslava) pravi minister, da ni res, da bi se uprl tekom mobilizacije in da se je dobro držal v prvih bojih, pozneje pa, k oaravzievd..apeMx:,š-u xzfić fil pa, ko zaradi velikih izgub ni bilo več velikega dela aktivnih časnikov in zanesljivega starega moštva in so se morali v polk uvrstiti moralno okuženi elementi, je polk odpovedal in je s svojim sramotnim ravnanjem zakrivil težke poraze drugih čet. Zato je bil polk razpuščen s cesarskim odlokom, izdanim 16. junija 1915. pešpolki 11, 88, in 102 so se držali dobro. Glede pešpolka 35 (plzenj) pravi minister, da čast polka kot celote ni omadeževana, dasiravno odpornost nekaterih delov ni bila trajna. Glede pešpolka 28 (praga) pravi minister: Iz izpoved polkovnega poveljnika o bojih 3. in 4. aprila na Gornjem Ogrskem izhaja z gotovstjo, da je te čete, ne da bil počil tudi le en strel, približno en sovražni bataljon ujel ali pravzaprav prišel ponje in jih odpeljal iz postojanke, polk se je razpustil takoj, a se je zaradi odličnega nastopa enega njegovih maršbataljonov v bojih na dobredobski planoti v poletju 1915 zopet vpostavil s cesarskim odlokom, izdanim 22. decembra 1915.

MI VSTAJAMO.

(Jug. Čas. Urad. Washington, D. C.)

Ob prliki proslave obletnice majske deklaracije je objavila Edinost nasljednji krasni članek:

Gotovo s polno zavestjo nam je zaklical genijalni pokojni Aškerc v svoji znani pesnitvi: Mi vstajemo. Današnji dogodki v slovenski domovini pričajo, da nam je zaklical jako proroški duh. Toda, tedaj masa Slovencev ni razumela resničnosti Aškerčevega vsklika. Drli in klali smo se med seboj in se zato nismo zavedali, da vendarle vstajamo....

Niti prosvetljeni duhovi med nami niso mogli pritrjevati blagovestju, ki je pesnik Aškerc s svojim vsklikom poslal v slovenski svet. Ravno ti ne. Ker so videli in gledali le našo nesrečo — zastrupljenost naših medsebojnih ramer; videli tolik fanatizem v medsebojnih strankarskih borbah, tako razsulo vsega našega narodnega življenja, toliko osebnega sovraštva, da se jim je prepad, ki se je odprl med brati različnimi političnimi in kulturnimi naziranji, po pravici zdel nepremostljiv. Zdelo se je v resnici, da slovenskega narodnega življenja sploh ni več, ker so razbite prav vse vezi, ki bi jih mogle spajati v celoto. Oko je gledalo le veliko pogorišče, le razvaline, le še razbite kose nekdanjega slovenskega narodnega življenja. Pred očesom je bil prizor opustošenja, kakor da je vseuničujoč vihar vseh zdivjanih elementov besnel preko poljan našega življenja, podirajoč vse pogoje in možnosti dela bodočnost naroda. Temna slika, ki ni padal nanjo noben žarek nade v preobrat na bolje. V glavnem pa je jemalo vsako nado očividno dejstvo, da so činitelji, ki so znali pritegniti k sebi vodstvo naroda, ki so imeli odločilno besedo z absolutno močjo kakega potenta, da sa ti činitelji ravno na to razdejanost naroda oprli vse svoje načrte in da so masi naroda tako zatemnili pogled, da niti opažala ni dejstva da voditelji tirajo le svojo politiko, ki jej koncept ni bil sestavljen z ozirom na korist naroda, ne v namen, da bi se narod politično šolal in jačil, da bi dozoreval in izpoznaval, česa sme in mora zahtevati; marveč so ga tisti voditelji tirali z vsemi demagoškimi sredstvi v nasprotno smer: da bi narod ne prišel do izpoznanja svojih pravic in do samozavesti, ki bi ga vsposobljala za krepak srčen polet....

(Konec prih.)

IMENIK DRUŠTEV D. S. D.

Društvo št. 1, Joliet, Ill.: Predsednik: Geo. Stonich, 815 N. Chicago St.; tajnik: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St.; blagajnik: Anton Nemanich st. Vsi v Joliet, Ill. Seje se vrše vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 1. uri pop. v dvorani stare šole sv. Jožefa.

Društvo št. 2, Mount Olive, Ill.: Predsednik: Mike Vukalič; tajnik: Andrew Maren; blagajnik: M. Gojak. Vsi v Mt. Olive, Ill. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu.

Društvo št. 3, La Salle, Ill.: Predsednik: Anton Štrukel; tajnik: Anton Kastigar, 1146—7th St.; blagajnik: Anton Jeruc. Vsi v La Salle, Ill. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu.

Društvo št. 4, Bradley, Ill.: Predsednik: John J. Štua; tajnik: Frank Gerdesich; blagajnik: Math. Gerdesich. Vsi v Bradley, Ill. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu

Društvo št. 5, Ottawa, Ill.: Predsednik: Nik. Kozarič, 1113 Chestnut St.; tajnik: John Lubschina, 1115 Canal St.; blagajnik: Math Bajuk, 528 Lafayette St. Vsi v Ottawa, Ill. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu.

Društvo št. 6, Waukegan, Ill.: Predsednik: Frank Jappel, 1338 Wachworth St.; tajnik: John Jamnik, 604 — 10th St.; blagajnik: Jos. Drašler, 66 — 10th St. Vsi v Waukegan, Ill. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo št. 8, Rockdale, Ill.: Predsednik: Val. Flajnik ml.; tajnik: Louis Piškur; blagajnik: Anton Buščaj. Vsi v Rockdale, Ill. Seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

Društvo št. 9, Chicago, Ill.: Predsednik: Louis Duller, 1856 W. 23rd St.; tajnik: Andrew Ogrin, 1845 W. 22nd St.; blagajnik: John P. Pasdertz. Vsi v Chicago, Ill. Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu v dvorani slov. cerkve sv. Štefana na vogalu W. 22nd Pl. in S. Lincoln ulic.

Društvo št. 10, S. Chicago, Ill.: Predsednik: Marko Horvatič; tajnik: Anton Motz, 9641 Ewing Ave.; blagajnik: Frank Cherne, 9534 Ewing Ave. Vsi v S. Chicago, Ill.

Društvo št. 11, Pittsburgh, Pa.: Predsednik: Frank Trempus, 4628 Hatfield St.; tajnik: George Weselich, 5222 Keystone St.; blagajnik: John Balkovec. Vsi v Pittsburgh, Pa. Seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo št. 12, Joliet, Ill.: Predsednica: Amalia Želko; tajnica: Margaret Nemanich, Raynor & Granite; blagajničarka: Mary Stonich. Vse v Joliet Ill. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani stare šole sv. Jožefa.

* * *

Opomba: Ako je v imeniku kaka pomota, ali če se odbor pri katerem društvu premeni; naj to društven tajnik sporoči tajniku D. S. D., da se stvar popravi.

IZ UPRAVE "A. S."

Na naše naznanilo se je odzvalo mnogo starih naročnikov, katerim je že prej naročnina potekla, ali jim bi kmalu.

Mnogi so plačali list za daljčasa v naprej po stari ceni.

Od 1. julija 1918, pa velja nova cena, ki je:

Za celo leto.....$2.50
Za pol leta.....1.50
Za četrt leta.....1.00

Oni naročniki, kateri imaji list že plačan, ne rabijo ničesar doplačevati, le ko jim bo sedanja naročnina potekla, naj plačajo isto po novi ceni.

Prosimo one naročnike, katerim je pred kratkim potekla naročnina, da isto ponove, ker mi ne moremo in tudi ne smemo predolgo čakati, kar je zoper poštno postavo pošiljati list, ako ni plačan.

Spoštovanjem
UPRAVA "A. S."

Prodajem vse vrste URE in ZLATNINO.

Primeni dobite vsako reč 20 odsto ceneje kot kerkoli drugje. Prodajem samo jamčeno blago. Popravljam vse vrste amerikanske in starokrajske ure in zlatnino za vsako delo jamčim

SLOVENCI in HRVATI po celi Ameriki.

Ako rabite dobro Uro ali drugo reč, pišite meni kaj bi radi pa vam pošljem ceno. Vsaka reč vas košta 20 od sto ceneje, kot bi plačali drugje

JOS. SPOLARICH
901 N Hickory St. JOLIET, ILL

HANSEN & PETERSEN CO.
503 CASS STREET, JOLIET, ILLS.

BARVAMO

ZUNAJ IN ZNOTRAJ

Stenski papir po 10c roll in več.
Barva za hiše po $1.95 galon in več. Vse barve.
Barva za Ford $1.25.
Najboljše ščetke.

JOHN MARTIN, SODNIK
(Justice of the Peace)

Kadar imate kaj posla na sodišču ali vložite tožbo zoper koga, ali hočete iztirjati dolg, oglasite se pri meni, ker s mano lahko govorite v materinem jeziku.

Uradne ure: jutro od 8.—12. Popoldne od 1:30—5. Zvečer po dogovoru.

Urad imam na:
321 JEFFERSON STREET,
(nasproti Court House), Joliet, Ills.

ANTON STRAŽIŠNIK,
1219 Summit Street, Joliet, Illinois,
Karpenter in Kontraktor.

Stavim in popravljam hiše in druge poslopja. Predno oddate kontrakt ali delo, vprašajte za moje ceno. Vse delo jamčim.

The Will County National Bank
OF JOLIET, ILLINOIS.

Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek $300,000.00.

C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.
HENRY WEBER, kašir.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Ce boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in šinglne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi se bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS
Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON STS.

Garnsey, Wood & Lennon
ADVOKATI.
Joliet National Bank Bldg.
Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

John Grahek
...Gostilničar...
1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

PRODAJAM TUDI TRDI IN MEHKI PREMOG.

TELEFON 7612.

N. W. TELEFON 1257.

Wise & Zupancic
200 Jackson St. JOLIET, ILLS.
Chicago tel. 3399.
gostilničarja
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
SOBE V NAJEM I LUNCH ROOM.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

15. " Ned. Nikodem, muč.
16. " Pon. Ljudmila, vdova.
17. " Tor. 7 žal. Marije.
18. " Sr. Tomaž Vil. škof.
19. " Čet. Januarij škof
20. " Pet. Evstahi, muč
21. " Sob. Matevž, apostol

SEDEMNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Naša sv. vera se ni le naglo razširjevala, marveč ona je ostala tudi neomajana kljub vsemu preganjenju in zatiranju. Zob časa, krutost in premetenosti njenih sovražnikov je niso mogli omajati, niso mogli vničt. Prav to je zopet dokaz za njeno božje poslanstvo.

Kar je človeškega n posvetnega, je minljivo in spremenljivo. To kar je nekoč cvetelo in vspevalo, kar je bilo navidez nerazrušljivo, je premagal in vničil glodajoči zob časa.

Ako se oziramo po svetu, zapazimo mnogo razvalin kot dokaz o minljivosti vsega človeškega. Minuli so rodovi, kraljevstva in države; da, celo spomeniki, ki imajo kljubovati tisočletjem, nosijo na sebi sledi razpada, minljivosti.

Kdor prebira staro zgodovino, se mora čuditi razsežnosti in mogočnosti starega Babilona. Kdor je gledal to velikansko mesto, ta si pač ni mogel misliti, da je sploh mogoče, da bi to mesto kdaj minulo. In vendar! Že za časa Euzebija iz Cezarje, sv. Jeromina in sv. Cirila so se prepirali starinoslovci o mejah tega mesta, k se že takrat niso dali več zaslediti, ker je mesto do celega izginilo iz površja. Kako velikansko mesto so bile Ninive in tudi otem mestu so ostale le majhne sledi. Napornemu trudu učenjakov Botta, Layarda se je sicer posrečilo izkopati razvaline palač, kipe in druge spomenike, ki so za zgodovinarje in starinarje neprecenljive vrednosti, toda prav te izkopnine so nam zopet tehten dokaz za minljivost vsega posvetnega. Isto velja o mogočnih mestih, tempeljnih in spomenikih starih Egipčanov. Pred leti sem se dvakrat mudil v Egiptu in obiskal sem starodavne egipčanske tempeljne, občudoval njih velikanske razvaline. Ko sem začuden zrl na ogromne stare stebre in razmotrival stara svetišča egipčanskih malikov, tedaj sem se prav posebno do živega prepričal o minljivosti vsega posvetega. Kakor se je pa godilo starim stavbam, prav tako se je godilo tudi starim zakonom in postavam. O verskih zapovedih Zaroastra, katerih so se držali Perzijani, o postavah grka Solona in Likurga nam poroča edinole še zgodovina, za nje same pa se ne zmeni več živa duša.

Sredi tolikih razvalin, sredi vse minljivosti pa stoji že 1900 let nevsklonjena in nevpognjena katoliška cerkev. V tem času so zginila cesarstva in kraljestva, da, celo narodi so zginili skoraj brez sadu, le cerkev je ostala vedno enako močna in neomajana. Kljub temu, da so preganjali z ognjem in mečem, ona še stoji, kljub temu, da so se v njo zaganjali krivoverci in jo hoteli oropati te ali one verske resnice, je ona ohranila vse in ne ene ni izgubila. Sloveči P. Seguen piše o cerkvi: "Preganjanja jo krepe, zgube jo bogate in nemiri povzroče to, kar povroče viharji morja, čistijo jo."

Ali moremo imenovati to nevpogljivo, to nepremagljivo vstanovo človeško delo? Ne, to ni mogoče, marveč pripoznati moramo, da je crkev božje delo, da je ona ono kraljestvo, o katerem prerokuje Daniel: "Tiste dni bo nebeški Bog obudil kraljestvo, katero ne bo razdejano na vekomaj." (Dan. 2, 44.) Velikanske pridobitve Kristusove zlasti po njegovi smrti primerja eden največjih vojskovodij s pridobitvami in zmagami najimenitnejših vojevnkov vsih časov. Napoleon ponižan in spokorjen na otoku sv. Helene namreč pravi: " Vi govorite o Cezarju in Aleksandru, o njih zmagah, pridobitvah in o navdušenju, katero so znali zbujati v srcih svojih vojakov. Pa koliko časa pa je trajalo kraljestvo Aleksandra Velikega, koliko časa navdušenje za Cezarja? Nekaj časa... Vse to je odvisno od vojne sreče. Ko bi ne bili ostali zmagovalci, bi bilo vse to še za čas njih življenja minulo. Ali si moret misliti vojskovodjo, ki bi mogel svoje vojake tako prikleniti na se, da bi mu ostali vdani tudi sedaj, ako nima denarja, da bi jih plačl in ako nim ničesar več, kar bijim mogel obljubiti? Truplo voskovodje Turenne je blo še gorko, ko so se njegovi vojaki popolnoma vdali Monteculiju. In mene? Moji vojaki so me pozabili še za časa mojega življenja, kakor Kartažani Hanibala. Ena sama nesreča, ki nas zadene, vzame nam nebroj čstilcev in prijteljev. Koliko Judežev sem videl krog sebe!

"Minuli so narodi, podrli so se troni, cerkev pa še stoji! Kje je ona moč, ki vzdržuje cerkev, da vstraja kljub vsim napdom in vsemu zaničevanju sveta? Katera je ona roka, ki je vzdrževala cerkev, da je mogla vstrajati kljub vsim viharjem osemnajst sto let?"

Roka, ki vzdržuje cerkev, zakladnico resnice, je vsemogočna roka božja!

REV. J. P.

IZJAVA SLOVENCEV V AMERIKI.
(Clevelandska deklaracija.)

Slovenska Narodna Zveza na svoji prvi konvenciji dne 16ega aprila 1918, v Clevelandu, Ohio, svečano izjavlja:

1. DA SMO SLOVENCI, HRVATI IN SRBI EN NAROD.

2. DA MI SLOVENCI OSAMLJENI NE MOREMO EKSISTIRATI IN VIDIMO REŠITEV NAŠEGA NARODA SAMO V POLITIČNEM ZDRUŽENJU S HRVATI IN SRBI V SVOJO SAMOSTOJNO IN NEODVISNO DRŽAVO.

3. DA MORAJO BITI VSI TRIJE DELI JUGOSLOVANSKEGA NARODA POPOLNOMA ENAKOPRAVNI IN DA MORA BITI TA ENAKOST ZAGARANTIRANA V OSNOVNIH ALI TEMELJNIH DRŽAVNIH ZAKONIH.

4. DA STOJIMO KREPKO NA STALIŠČU PRINCIPOV NAŠEGA PREDSEDNIKA WILSONA, PO KATERIH IMA VSAK NAROD ELEMENTARNO PRAVICO DOLOČATI SI SAM SVOJO USODO IN OBLIKO SVOJE DRŽAVE.

Vsled tega Slovenska Narodna Zveza kot amerikanska organizacija izjavlja: Da ima jugoslovanski narod v domovini neovrženo pravico, da si uredi svoje politično in državno življenje v svojem ustavotvornem državnem zboru, ki mora biti izraz prave narodne volje in mora imeti najvišjo suvereno oblast.

Vendar pa Slovenska Narodna Zveza v Ameriki globoko prepričana, da je edino popolna demokracija za zdrav ekonomski, kulturni in državni razvoj vsakega naroda, predvsem pa jugoslovanskega naroda absolutno potrebna, smatra umestno izjaviti, da mora bodoča ustava našega naroda temeljiti na sledečih modernih demokrtičnih osnovah:

1. POPOLNA SVOBODA GOVORA IN TISKA.
2. POPOLNA VERSKA IN POLITIŠKA SVOBODA.
3. POPOLNA SVOBODA POUKA.
4. POPOLNA SVOBODA ZDRUŽEVANJA IN ZBOROVANJA.
5. SPLOŠNA, ENAKA, DIREKTNA, TAJNA IN PROPORCIJONELNA VOLIVNA PRAVICA OBEH SPOLOV ZA VSE POLITIČNE IN SAMOUPRAVNE ZASTOPE.
6. NAJŠIRŠA AVTONOMIJA SAMOUPRAVNEGA ŽIVLJENJA.
7. NARODNI REFERENDUM IN INCIJATIVA.
8. ODGOVORNOST VSEH JAVNIH URADNIKOV NARODU SAZAKONOM.
9. POPOLNA ENAKOPRAVNOST VSEH DRŽAVLJANOV PRED ZAKONM.
10. ODPRAVA PLEMSTVA IN VSEH SREDNJEVEŠKIH FEVDALNIH PROTIDEMOKRATSKIH PREDPRAVIC.
11. PODRŽAVLJENJE VSEH VELIKIH POSESTEV, KI SO V ROKAH NEMŠKIH IN MADŽARSKIH MAGNATOV.
12. REŠITEV AGRARNEGA VPRAŠANJA KOT NAJVAŽNEJŠA VPRAŠANJA POLJEDELSKEGA NARODA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV V SMISLU SOCIJALNE PRAVIČNOSTI.

BOLGARI—Ker je bolgarski narod danes eksponent prusovstva na Balkanu in ker hrepeni po hegemoniji na Balkanu in z ozirom na dejstvo, da naš narod v starem kraju zahteva združenje Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno državo, ni umestno da hočemo po sili najti sodelovanje z Bolgari proti njih lastni volji, ker bi to nasprotovalo principom izraženim po predsedniku Wilsonu.

KOMENTAR.

Članstvu S. N. Z. se očita, da zagovarja monarhijo v bodoči Jugoslaviji, ker podpira Jugoslovanski odbor v Londonu. Predsednik Wilson tudi sodeluje z angleško, srbsko, belgijsko in italijansko kraljevno vlado pa vendar se do danes še nihče ni drznil nazivati predsednika monarhista.

Ravno tako mi obsojamo sedanjo demogogično gonjo od strani nekaterih rojakov Slovencev, ki bi s par frazami radi razdvojili slovenski narod v sedanjem času, ko bi morali nastopiti vsi kot en mož za svobodo rojakov v domovini.

Predvsem pa odklanjamo kritiko slovenskih socijalističnih voditeljev v Ameriki, ki vodijo Slovensko Republičansko Združenje, ker bi nas radi učili logike in nam očitajo, da smo monarhisti, ako podpiramo Jugoslovanski odbor

Glavni voditelji v odboru S. R. Z. in po posameznih naselbinah so aktivni člani od Socialist Party of America. To je tista stranka ki se je potom referenduma med članstvom z veliko večino izjavila proti vojni Amerike zoper Nemčijo. In ta stranka še do danes ni spremenila svojega stališča.

Vsled tega so odstopili od stranke vsi vplivnejši tukaj rojeni socialistični voditelji, celo Benson, kandidat za predsednika pri zadnjih predsedniških volitvah.

Mi vprašamo torej te voditelje S, R. Z. in posebno še E. Kristana, ki se delajo tako patrijotičnim zvestim Ameriki in zaveznikom, zakaj niste že zdavnaj odstopili od Socialist Party, katero smatra ameriška vlada in velika večina ameriškega ljudstva za nelojalno, lahko rečemo izdajalsko?

S samimi rahlimi protesti manjšine proti večini ne boste prepričali ameriške vlade in ameriškega ljudstva, da ste bolj lojalni kot je druga velika večina v socijalistični stranki.

Tudi si ne boste pridobili zaupanja pri ameriški vladi in z vami vred tudi ne S. R. Z., dokler boste vi na krmilu, dasiravno boste v bližnji bodočnosti odstopili od uradne socijalistične stranke, ker vas bodo prisilile razmere.

Zato opozarjamo slovensko javnost v Ameriki, posebno še slovenske Jednote ter vse dobre Slovence pri S. R. Z., ki so bili nevede zapeljani, da ameriška gleda z jako sumljivim očesom na slovensko ljudstvo v Ameriki, kar se ga e dalo zaveti od sedanjih socialističnih voditeljev. S frazami o kralju in monarhiji so preslepili naše delavce, da mislijo, da se borijo za korist slovenskega ljudstva v domovini in v Ameriki.

Danes moramo biti Slovenci lojalni Ameriki, ter le z ameriško zmago bo izvojevana zmaga slovenskega ljudstva v starem kraju.

Izvrševalni odbor Slovenske Narodne Zveze vabi vse dobre in lojalne Slovence, da se pridružijo k S. N. Z., da si po vseh naselbinah ustanovijo podružnice in da vsak doberrojakpomaga po svoji moči, da sedanji gigantski boj našega naroda v starem kraju proti tiraniji pruskih in avstrijskih Hunov ne bo zastonj.

V narodni edinosti bo našel narod pot, po kateri pride do svobode in do ljudske vlade, ki bo odgovarjala modernim potrebam časa, vlade, pri kateri bo imel narod prvo in zadnjo besedo.

Izvrševalni odbor S. N. Z.

ŽELJA.

Zložil Ant. Medved.

O da se moja smrt
in moj pogreb in moj pokop
takrat ne prigode,
ko na polje in vrt,
doline in gore
ob cvetu cvet pripenja
pomlad — celo na grob!

Ni svet tako mi ljub,
bogat strupenega medu.
Po njem ne bo mi žal.
Dovolj je čelu gub
in srcu ran zadal,
nikdar ni zadoščenja,
nikdar ni dal miru

A ti, prirode hram,
mogočnolep, skrivnostnoblag,
miru si v dušo lil,
ko sem potrt in sam
k nebesom roke vil,
ko sem s solzami stopil
čez tvoj zeleni prag.

Besede nisi del
in leka dal nikoli mi
a neki dih sladak
vso dušo je prevzel
odpodil s čela mrak
in kot nebeški balzam
pohladil boli mi

Spet bil sem tvoj otrok,
priroda, mati moja ti.
Kaj želel bi si več!
En sam pogled globok,
objem en sam ljubeč
pomiri plaho dete
brez glasnih besedi.

Le pridi, bela smrt,
in moj pogreb in moj pokop,
samo — pomladi ne!
Naj sneg mrtvaški prt
na rakev mi natke,
vihar naj suho listje
nastelje mi na grob!

VELIČINA.

Ksaver Meško.

Gotovo ste se zamislili kdaj v Konstantinovo dobo: pretehtali ste može in značaje, ki so dajali pravec tedanjim dogodkom, ki so s svojo mogočno osebnostjo odkazali zgodovini pota, ki so s svojimi deli pisali tedanjo zgodovino. Predvsem ste si ogledali pač Konstantina. In kaj ste videli? Ali ne, da njegovo delo ni v skladnem razmerju z njegovim značjem? Da je njegovo delo pač veliko, a značaj primeroma majhen.

Schillerju trdi Eemerson nasprotno: da je blesk njegovega imena večji nego njegova dela. Zaradi česa? Bil je lep čist značaj. Ta mu je pridobil, ta mu še daje velij sijaj.

In vnašem življenju, vsakdanjem sicer in majhnem? Ali ni precej enako? Mislim, da.

Gotovopoznate ljudi, ki na zunaj niso storili mnogo, ki se ne morejo pohvaliti z velikimi deli, niti z velikopoteznimi, daljnosežnimi idejami ne, ki niso pokazali novih ciljev in novih poti, a jih vendar izredno cenite. Zakaj? Ker spoštujete in občudujete njih značaj!

Nasprotno, možje z velikimi deli, ljudje velikih idej, a brez značaja, saj nam niso simpatični. Vzori nam že nikakor niso! Ali nam ni ubožec iz Azije, sv. Frančišek, mnogo bližji in dražji nego Machiavelli? Ali ne menih Savonarola mnogo simpatičnejši nego mogočni Alaksander V..?

V mladih letih hrepenite po slavi, po veličini. Menda smo hrepeneli vsi, dasi smo kmalu spoznali z velikim razočaranjem in z bridkostjo, kako lahko, kako prazna da je slava, da je ničvredna pena. In veličina — glejte, le ena resnična je, ona, ki jo daje plemenitost srca in duha, ki jo daje značajnost.

Ni Vam treba, mislim, s posebnim žarom hrepeneti po tem, da bi postali veliki umetniki, slavljeni pesniki in pisatelji; a za to se potrudite z vsemi močmi in silami, da bi bili plemeniti in značajni, da bi kremeniti značaji ostal vse življenje.

Težje je morda: postati, biti in ostati velik značaj nego postati znamenit umetnik. In večjega spoštovanja je vreden priprost, plemenit človek nego velik, a neznačajen umetnik.

Dobro sredstvo za vtret
ne sme manjkati pri nobenem dobro urejenem domu. Dr. Richterjev
PAIN-EXPELLER
imaže nad 50 let veliko priznanje med Slovenci na celem svetu.
Jedino pravi s varstveno znamko sidra.
35 in 65c v lekarnah in naravnost od
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street. New York, N. Y.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.
Slabotni ljudje
potrebujejo večkrat kako krepčilo, predno se jih ne prime bolezen za trdno in predno še ni prepozno. Vi potrebujete torej toniko, ki bo utrdila ves vaš telesni sestav. Ne odlašajte torej. Nikdar vam ne bo žal, ako poskusite
Severa's Balsam of Life
(Severov Življenski balzam). To zdravilo je znano, kot izborna tonika in pravo zdravilo v slučaju če ste zabasani, če ne morete prebavljati, če vas tare mrzlica, če ste v obče slabotni ali če imate neprilike na jetrih. Mi priporočamo to zdravilo vsem, osobito postaranim in slabotnim osebam. Poskusite ga. Cena 85 centov v vseh lekarnah.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

WAR
Savings Stamps
CENA TEKOM SEPTEMBRA:
Ena znamka stane $4.20, poln certifikat z 20. znamkami pa $84.00.
Leta 1923 bo vredna ena $5.00. Kupite jin lahko vsepovsod.
Pri nas lahko kupite eno znamko ali več do 200. Več kot 200 znamk ne prodamo eni osebi.
Pismenim naročilom je pridejati denarno nakaznico (Money Order) in še 16 centi za priporočeno Vam pismeno pošiljatev znamk.
Pišite po nje na:
Amerikanski Slovenec
1006 North Chicago Street
JOLIET - - ILLINOIS

Iz malega raste veliko!
Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po
3%—tri od sto—3%
na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.
Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital in rezervni sklad $400,000.00.
ROBT. T. KELLY, predsednik
CHAS. G. PEARCE, kasir

PRVI IN EDINI SLOVENSKI POGREBNIŠKI ZAVOD
USTANOVLJEN L. 1895.

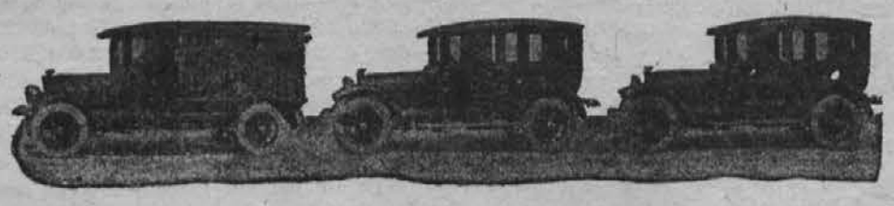

ANTON NEMANICH IN SIN
1002 NORTH CHICAGO STREET
Garaža na 205-207 Ohio Street, Joliet, Illinois
Priporočamo slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu.
Na željo preskrbimo avtomobile za vse potrebe, zlasti za slučaje krstov, porok in pogrebov. Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevi.
Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. Chicago telephone 2575 ali N. W. 344. — SVOJ K SVOJMU!

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915 Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik ..... JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki bivajo v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridružijo D. S. D. Osem članov(ic) zadostuje za ustanovitev društva. Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za $500.00 in $250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za $250.00. Poleg smrtnine se zavarujete tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker noče imeti sitnosti radi nizkih asesmentov.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obrne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Polletni račun D. S. D. od 1. januarja do 30. junija 1918.

Prejemki od društev	Za smrtnino.	Rez. sk.	Upr. sk.	Poškod.	Certif.	Pat. sk.	Skupaj.	Štev. udov.
1, Joliet, Ill.....	$1134.75	$14.00	$144.25	$144.25	$7.50	$191.80	$1636.55	477
2, Mt. Olive, Ill..	64.44		6.00	6.00		8.00	84.44	20
3, La Salle, Ill....	144.98	7.00	15.50	15.50	3.50	21.00	207.48	54
4, Bradley, Ill....	52.35		8.35	8.35		10.90	79.95	27
5, Ottawa, Ill....	88.13	4.00	9.95	9.95	2.50	13.60	128.13	35
6, Waukegan, Ill.	181.50	3.00	19.20	19.20	1.50	25.60	248.50	64
8, Rockdale, Ill..	146.48	3.00	16.25	16.25		19.70	203.18	47
9, Chicago, Ill....	74.31	1.00	8.00	8.00	1.00	10.80	103.11	27
10, S. Chicago, Ill.	52.18		4.95	4.95		6.30	68.38	15
11, Pittsburg, Pa..	335.66	24.00	33.90	33.90	9.00	47.10	483.56	124
12, Joliet, Ill.....	80.29	6.00	10.90	10.90	3.50	15.10	126.69	37
Skupaj.....	$2355.07	$62.00	$277.25	$277.25	28.50	$369.90	$3369.97	927

SKUPNI PREJEMKI.

Preostanek 1. jan. 1918		$7,802.20
Društva vplačala za smrtninski sklad	$2,355.07	
Društva vplačala za rezervni sklad	62.00	
Društva vplačala za sklad upr. stroškov	277.25	
Društv vplačala za poškodninski sklad	277.25	
Društva vplačala za certifikate	28.50	
Društva vplačala za ptriotičen (rezervin) skld	369.90	
Prejeli z prodane obveznice (Joliet City Bonds)	1,000.00	
Prejeli za obresti na prodanih obveznicah	187,32	
Kupljen Liberty Bond	1,000.00	$5.557.29
Skupni prejemki		$13,359.49

SKUPNI IZDATKI.

Izplačane smrtnine od 1. jan. do 30. jun. 1918	$2,300.00	
Izplačane poškodnine od 1. jan. do 30. jun. 1918	150.00	
Izplačane za upravne stroške od 1. jan. do 30. jun. 1918	443.80	
Liberty Loan	1,000.00	
Kupljeni Joliet City Bonds	1,101.82	4,995.62
Preostanek v blagajni dne 30. junija 1918		$8,363.87

PREGLED IZDATKOV.

Izplačane smrtnine—

Društvu št. 1, Joliet, Ill.:	
Za pok. br. John Sterle, c. 311, vdovi	$500.00
Za pok. br. John Meteš, c. 200, vdovi	500.00
Društvu št. 11, Pittsburg, Pa.:	
Za pok. br. Andrejem Marušič, c. 794, pogreb in bratoma	300.00
Za pok. br. Josipom Weselich, c. 996, vdovi	500.00
Za pok. br. Johnom Šuštar, c. 792, vdovi	500.00
Skupaj	$2,300.00

Izplačane poškodnine—

Društvu št. 1, Joliet Ill.:	
Br. Franku Struna, za operacijo na kili	$50.00
Br. Louis Levstik, za operacijo na slepem črevesu	50.00
Društvu št. 11, Pittsburg, Pa.:	
Br. Antonu Nemanich, Jr., za operacijo na kili	50.00
Skupaj	$150.00

Izplačano za upravne stroške—

Državi Illinois za postavno dovoljenje poslovanja za 1918	$ 5.00
Za poštne znamke 1917, $9.84, in hranilnico (vault) v banki za 1917-18	15.84
Za najemnino urada za l. 1917.	60.00
Za oglase v letu 1917	50.00
Za tiskovine v letu 1917	20.50
Za naročnino lista za leto 1917	18.00
Za letne plače odbora za 1917	254.46
Za nagrade društvom za pridobitev udov	20.00
Skupaj	**$443.80**

PREGLED SKLADOV.

Smrtninski sklad—		
Preostanek 1. jan. 1918	$5,324.91	
Prejemki od 1. jan do 30. jun. 1918	2,355.07	
Skupaj	$7,679.98	
Izdatki od 1. jan. do 30. jun. 1918	2,300.00	
Preostanek v smrtninskem skladu 30. jun. 1918		$5,379.98
Rezervni sklad—		
Preostanek 1. jan. 1918	$1,464.56	
Prejemki od 1. jan. do 30. jun. 1918	62.00	
Narastle obresti na obveznicah	85.50	
Preostanek v rezervnem skladu dne 30. jun. 1918		$1,612.06
Upravni sklad—		
Preostanek 1. jan. 1918	$750.23	
Prejemki od 1. jan. do 30. jun. 1018	305.75	
Skupaj	$1,055.98	
Izdatki od 1. jan. do 20. jun. 1918	443.80	
Preostanek v upravnem skladu 30. jun. 1918		$612.18
Poškodninski sklad—		
Preostanek 1. jan. 1918	$262.50	
Prejemki od 1. jan. do 30. jun. 1918	277.25	
Skupaj	$539.75	
Izdatki od 1. jan. do 30. jun 1918	150.00	
Preostanek v poškodninskem skladu 30. jun. 1918		$389.75
V patrotični (rezervni) sklad se je nabralo do 30. jun. 1918		$369.90
Skupna vsota vseh skladov blagajne z dne 30. jun. 1918		$8,363.87

PREMOŽENJE D. S. D.

Obveznice (Joliet City Bonds 5 per cent)	$5,000.00
Bilanca v banki	2,000.58
V banki na obrestih	62.50
Liberty Bond	1,000.00.
Narastle obresti na obveznicah in premije	300.79
Skupaj	$8,363.87
Knjige, tiskovine, pečati in drugo	300.00
Skupno premoženje D. S. D. 30. jun. 1918	8,663.87

NEIZPLAČANE POSMRTNINE.

Društvu št .3, La Salle Ill.:	
Za pok. br. Ant. Dežman, ker je dedič mladoleten	$62.50
Društvu št. 11, Pittsburgh, Pa.:	
Za pok. br. Jos. Weselich, dediči mladoletni	500.00
Za pok. br. And. Marušič, dediči v stari domovini	200.00

Nadzornemu odboru bratski predloženo na seji dne 2, sept. 1918:
Geo. Stonich, predsednik, Jos. Klepec, tajnik, John Petric, blagajnik.

Podpisani nadzorniki s tem potrjujemo, da smo pregledali vse poslovanje in knjige odbora ter finance, in smo pronašali, da je predstoječi račun resničen po našem najboljšem prepričanju.

Joseph Težak, I. nadz., Math Ogrin, II. nadz., Jos. Medic, III. nadz.

Subscribed and sworn to before me, this 2nd day of September, A. D. 1918
Anton Nemanich Jr.
(Seal) **Notary Public**

Društvene vesti.

ZAHVALA.

Zahvala vsem cenjenim delegatom in glavnim uradnikom tretje konvencije D. S. D. za vaše redno in vestno delovanje, tako da je bilo v kratkem času veliko dobrega storjeno za prospeh in napredek D. S. D. in da se je zopet izvršilo glavno zborovanje v dveh dneh.

Nadalje se zahvaljujem Pevskemu društvu sv. Cecilije pod vodstvom Mrs. Anna Nemanich za prelepe pesmi, ki jih je pelo na banketu na čast glavnim uradnikom in delegatom ob zaključku konvencije.

Zahvaljujem se članicam dr. sv. Cecilije št. 12. D. S. D. za njihovo naporno delo, ker so se trudile, da so napravile vsakovrstnih jedil na banketu.

Prisrčno hvalo vsem skupaj. Bog vam povrni!

Geo. Stonich, predsednik D. S. D.

Listnica uredništva.

G. Fr. Pleško, Seattle, Wash. Vašo jako lepo in zanimivo črtico prinesemo prihodnjič Živi Vas Bog!

G. Ant. S., La Salle, Ill. Prepozno za to številko. Prihodnjič. Zdravi!

Tri lepe lastnosti

Popolnost, čistost in užitnostso tri lepe lastnosti, s katerimi e lahko ponaša splošno znano Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino, ki je najboljše sredstvo zoper vse želodčne neprilike posebno zoper nabasanost, neprebavo, glavobol migreno, napenjanje, nervoznost, slabo spanje, splošno slabost i. t. d. Pri izdelovanju tega zdravila se gleda pred vsem na popolnost, in čistots, vsled česar je to vino tako užitno ni prikladno za vsak želodec. Pri nakupovanju kakestvari se more gledati na kakovosti, pred vsem, kadar se kupuje želodčne zdravilo. Zahtevaj te torej odločno Trinerjevo ameriško grenko zdravilno vino; kjer je tako izborne kvalitete. Dobiva se v lekarnah po $1.10 steklenica. — Če vas tare revmatizem, nevralgija, hrbtobol, izpahki, otekline, itd. ne odlašajte, ampak vprašajte takoj vašega lekarnarja za Trinerjev Liniment. Boljšega zdravila za te vrste bolezni ne morete dobiti. Prodaja se v lekarnah po 35 in 65c; po pošti 45 in 75c. — Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashlad Ave., Chicago, Ill. —Adv.

McCormick nominiran.

Chicago, Ill., 12. sept. — Medill McCormick, je dobil republikansko nominacijo za Združenih Držav senatorja z večino najmanj 50,000 glasov nad županom William Hale Thompsonom.

Demokratski nominiranec za Z. D. senatorja je zopet James Hamilton Lewis.

Natančni izidi teh in ostalih nominirancev še niso znani.

:: POEZIJE V PROZI. ::

Ivan S. Turgenjev.

Nebeško carstvo.

O nebeško carstvo! O carstvo modrine, luči, mladosti in sreče! az sem te videl... v snu!

Nkoliko ljudij nas je bilo na krasnej, izkičenej ladji, kakor labodja prsa vzdigovalo se je belo jadro pod mogočnimi zastavami.

Jaz nisem vedel, kdo so moji tovarši; se vsim svojim bitjem sem pa čutil, da so oni bili še tako mladi, veseli in srečni, kakor jaz!

Da, jaz se nisem menil zanje. Videl sem okoli jedino le brezbrežno sinje morje, vse pokrito z malimi vali zlatih luskin — a nad svojo glavo tudi brezbrežno, tako sinje morje — in nad njim vrtelo se je zmagujoč in nekako smehljaje se solnce.

In mej nami se je včasih začul glasen in radosten smeh, kakor smeh bogov!.

In hipoma so priletele iz kterih-koli ust besede, verzi, polni divne krasote in navdušene sile... zdelo se je, da jim nebo samo doni v odgovor — okoli pa je morje sočutno trepetalo... A tam je zopet nastopila blažena tišina.

Z mehka potopljaje se v mehkih valovih, plavala je naša bistra ladja. Veter je ni podil; krmila so jo naša lastna igrajoča se srca. Kamor smo hoteli, tja nas je nosila, poslušno, kakor da je živa.

Srečala sva otoke, čarobne poluprozorneotoke, lesketajoče se v dragocenih kamenih, v ametistih in smaragdih. Omamljive vonjave prihajale so od okroglih bregov; jdni tih otokov osipali so nas z dežjem belih rož in šmarnic; iz drugih vzdignoli so se na enkrat kakor mavrica lepe ptice z velikimi grili.

Ptice krožile so nad nami, rože in šmarnice so se tajale v bisernej peni, ki je drčala preko gladkih sten naše ladje.

Ob jednem s cvetkami, s pticami priplavajo sladki, sladki glasovi... Ženski glasovi se čujejo mej njimi... In vse naokrog: nebo, morje, zibanje jadra v višini, žuborenje valov za krmo: vse govori o ljubezni, o blaženi ljubezni.

In ta, ktero je vsaki izmed nas ljubil — ona je bila tu... nevidno in blizo. Še jeden trenotek — in njene oči zasijejo, razcvete se smehljaje. Njena roka prime tvojo — in vleče te seboj v nevenljivi raj!

O enbeško carstvo! jaz sem te videl ...v snu.

Mseca junija 1878.

* * *

Sebičnež.

V njem je bilo vse potrebno za to, da postane nadloga svoje rodbine.

On se jeporodil zdrav in bogat — in v teku vsega svojega dolgega živenja ostal je bogat in zdrav, ni se krivega storil ne jednega prestopka, ni pal ni v jedno napako, ne jedenkrat se ni zagovoril in ne pregrešil.

Bil je brezmadežno pošten!... In ponosen na zavest svoje poštenosti, davil je ž njo vse: sorodnike, prijatelje, znance.

Poštenost mu je bila kapital... in on je iz njega dobival oderuške obresti.

Poštenost mu je dajala pravico biti neusmiljenemu in on ni storil dobrega, ako mu ni bilo ukazano; — in je bil neusmiljen — in ni storil nič dobrega ... kajti ukazano dobro — ni dobro.

On se ni nikdar brigal za druzega, karo za svojo — tako vzgledno osobo, in bil je zelo vznemirjen, ako se i drugi niso tako skrbno brigali za njo!

In vže ta čas se on ni smatral sebičnežem — in najbolj je grajal in preganjal sebičneže in sebičnost! — Seveda! Ptuja sebičnost se je upirala njegovej vlastnej.

Ne videč na sebi ni najmanj slabosti, ni razumel, in ni dopuščal nobene slabosti. V obče ni nikogar in ničesar razumel, on je bil ves, od vsih stranij, zgoraj in zdolaj, vzadaj in spredaj, obdan od samega sebe.

On celo ni razumel, kaj pomenja beseda odpuščati? Samemu sebi ni imel ničesar odpuščati, zakaj naj bi neki odpuščal drugim?

Pred sodiščem vlastne vesti, pred licem vlastnega Boga — obračal je on, to čudo, ta izvršek čednosti, oči gori— in s trdim in jasnim glasom govoril:

"Da; jaz sem vreden in nraven človek!"

On bode te besede ponavljal na smrtnej postelji — in nič se ne gane, celo tedaj ne v njegovem kamenenem srci — v tem srci brez madeža in greha.

O gnjus samozadovoljne, neupogljive, po ceni dobljene čednosti — ti si jedva menj soperna kot očitna grdost hudobnosti!

Meseca decembra 1878.

Jesenske in zimske obleke so tukaj.

Naše jesenske in zimske obleke so zdaj pripravljene istotako vrhne suknje.

Kuppenheimerjeve

obleke in vrhnje suknje ne dobite nikjer v tej okolici, le pri nas. Te obleke so najlepše, najtrpežnejše, se najlepše nosijo in so tudi vedno ceneje.

Naša jesenska in zimska zaloga je velika, da, celo največja v tem mestu.

Pridite in si ogledajte naše obleke, ako kupite ali ne.

Cene so od $22 višje

THE EAGLE

"The Kuppenheimer House in Joliet"

406-08-10 N. Chicago St.

POVEST STARIH PISEM.

Spisal Šandor Gjalski

Poslovenil—or—

V svoji povesti hranim sekretar še iz časov svojega pradeda. To je mobilija iz nekega eksotičnega lesu rdečkaste barve. Prednja stran je okrašena z ozkimi korintskimi stolpiči iz mahagonija, a vrata so v glavnih poljh olepšana z uloženimi rokoslikami. v globokej notranjosti je nebroj večjih in manjših predalov z galerijami in brez galerij — a tudi tajnih ladjic s prožnimi peresi.

V tej omari hrani še ves ostanek življenja, ohranjenega v pismih, od sredine osemnajstega veka do danes, vsaj do nedavno minulih let. Najmanj pet rodov je ostavilo tu sledove svojega bivanja. A tu niso ohranjeni nikaki znameniti obiteljski dokumenti al gospodarsk sestavki ali urbarski popisi. Tu so samo pisma in papirji, ki se tičejo zasebnega življenja ali bolje rečeno, k segajo v ono stran, ki je daleč od vsakega posla in poklica, a v glavnem so posvečena prijateljstvu, ljubavi, občevanju in zabavi. To je cela ohramba davnih in dragih spominov, ki jih je čuvala detinska ljubav od roda do roda.

Nahajajo se tu dnevniki, koledarji in memoari, kakor tudi skromni lirski izlivi in cela množina listov, počenši od latinske korepondence pradedov, dedov in čotetov, po francoskih, nemških in hrvatskih pisem gospa in čestitk, spisanih s nesigurno otroško roko k raznim imendanom in rojstnim dnem. Najdeš i tukaj izprešanih cvetic med papirji, nad sto let starimi, kakor malih pastel-portretov z napudranimi glavami, tajno prilepljenih tajnemu lističu z dekličjim naslovom koje pramatere ali pratetke, na pol pobledelih dagerotipov in orumenelih fotografij še znanih ljudij, a še več z imeni že nepoznanimi; najde se nebroj snopičev drobnih pisemc, križem zvezanih s svilenimi, tankimi nitkami, za tem se takoj menjavajo stara vabila na plese zagrebških škofov in hrvatskih banov, kazin in narodnih veslic, poleg tega cela zbirka tiskanih pripovednih pesem iz ilirske dobe za plese mladih Ilirk, a vse to je pomešano z mnogimi latinskimi, nemškimi in ilirskimi posrtnimi odami.

To je, pravim, cela zbirka gradive za proučevanje duha, srca in navad davno prošlih generacij, kakor tudi jedva umrlih ljudij Kako rad odpiram ta sekretar. Gotovo se nisem nikdar mudil na rojstnem domu svojem, da ne bi bil pristopil k stari, dragi mobiliji — in tedaj sem se vsikdar globoko zamislil, ko sem opazoval in gledal v duhu minule dni in njihove ostanke, da od tod čutim vsepovsodi vso tajinstvenost, vso zagonetko — skoro celo malenkost, ki jo polni kratko dobo enega človeškega bitja.

Že kot dete sem bil najsrečnejši in najzadovoljnejši, kadar sem smel z očetom ali materjo, če so šli odpirat to omaro in v njo česa iskat. A čisto nepozabljen mi je oni čas, ko mi je mati po mnogem in dolgem moledovanju zaupala ključ in dopustila, da smem pregledati papirje.

Skoro se se vtopl v tem morju pisem. Že od ranega jutra do pizne noči sem ostal pred omaro, komaj, komaj da sem šel k obedu, potem ko me je sluga dvakrat ali trikrat moral poklicati. Res, toliko sem vsega tega našel! Ne bom pretiraval, če pravim, da sem čutil iz teh starinsko pisanih besed, iz teh modrosivih in rmenobledih papirjev ne samo dih ljubavi, milino nekdanje rojstne hiše in obitelji, ne samo mraz nepretrgane minljivosti, čutil sem tudi tragiko in zlo usodo, ki preganja Hrvata že toliko vekov. Tu sem našel list, kjer se dedu z očetove strani naznanja še kot docela mlademu človek, da mu je oče z najstarejšim sinom pal v ojski na Nemškem proti Francozom; našel se zopet liste, kjer se vidi, koliko je trpel, preganjanja ded po materni strani, ker ni maral in ni hotel biti v službi komisarja cesarja Jožefa ne bana Balaša. Zopet drugi list mi je pripovedoval, kako težavni časi so bili v dobi Napoleonovih vojs in koliko je pretrpel eden in drugi ded, ker je eden bil na glasu, da je prijatelj Francozov, ker je na svojem malem posestvu kraj Karlovca sprejemal v hišo francoske častnike, a drugi — ker je čital — Voltaira. Ah — in šele pozneje!

Že mi je dogorevala sreča, ko se še vedno nisem mogel ločiti od stare mobilije. In jedva v zadnjem trenutku mi zagleda oko oddelek v omari, katerega prej niseK opazil.

Dotaknem se ga in pri tem slučajno udarim ob tajno pero — tedaj pa se odpre tanka ladjica, v kateri je ležal zvezek pisem, čvrsto zvezanih s pobledelo modro vrvico iz atlaza.

Niti po rokopisu, niti po imenih, pa tudi ne po "milieu", ki se je povzel iz pisem nisem mogel spoznati čegava so pisma in komu so namenjena.

Prečital sem lističe in spoznal sem celo povest ene ljubavi. A vela je iz teh orumenelih stranij neka neizrečna nežnost, tako nenavadno fino čustvovanje, tako da sem šele prenehal čitati, ko mi je sveča ugasnila tedaj pa sem pohitel po drugo in čital dalje. Moje veliko zanimanje postane še večje ko mi iz enega zadnjih listov izpade majhen, okrogel pastel-portret v ozkem srebrnem okviru. Bila je slička divne ženske glave — po frizuri kakor po globoko izrezani beli toaleti s pasom pod nedrima — iz početka dvanajstega stoletja — iz "empire" — dobe.

Čisto sem se moral zagledati v prekrasno lice. Ni bilo kake klasične strogosti in pravilnosti v potezah. Nespratno, nekaj nedoločenega, nekaj kapricijoznega in otroškega je odsevalo iz napol ovalnih okroglih ličič z velikimi, temnimi, boječimi, okroglmi očmi. Ustnice, nabrane, drobne in polne so bile ubrane v ljub smehljaj. Nos se ni odlikoval ne z ravnimi grškimi črtami, ne z zakrivljenimi južnih plemenitih ras. Nasprotno malo, malo je sili kvišku, kot fina duhovita "caprice" ali brez vsake vsakdanje poteze, pa še več, — dajal je licu tudi plemnitost, dražast in tajinstvenost. eŠ celo divno se je skladalo to povsem neklasično lice s klasišna frizoro svoje dobe in je popolno izražalo vso ono dražest, oni posebni čar, ki so ga imele dame v dobi "directoirea" in "empire" vsled svoje noše.

Skoro z eno mrzlico sem se opetovano lotil čitanja teh pisem. Vzel sem celo bilježnico, da zapišem vsako vrstici, ki bi mi ugajala. Bila so pisma, ki jih je pisala ženska n moška roka. Blo je iztrganih zapiskov, med liste položenih rož in drugega cvetja. Iz zapiskov samih in iz listov se ni kazal kak razvoj in izid ljubezni, bila je samo — rekel bi — kronika ljubavne sreče in njenega trajanja. Že samo to, da sem naletel na pisma njena in njegova v istem zvezku, zbrana in zložena z neko prijaznostjo in vernostjo, je provzročilo, da sem moral misliti na nekaj žalostnega in tragičnega. Zakaj sem toliko mislil, zopet ne bi bil znal prav povedati. In dasi nisem bil ne pisatelj ne pesnik, vendar mi je koj prišlo na misel, da bi iz teh fragmentov izdelal in sestavil novelo. Ali kmalu sem se uveril, da ne bi mogel v umetni noveli zbrati vso istino in ves život in vse ono valovanje in trepetanje čustev, ki je izraženo v dokumentih samih. No, opustil sem to idejo, nisem pa izgubil velikega svojega zanimanja, in — sedaj po tolikih letih se živo spominjam, kak sem bil ves razveseljen, ves nervozen na dan v ečnih dvomih, bi li vprašal mater če je nji kaj znanega, in vrhutega sem vzel tolikokrat v roko svojo bilježnico, da čitam izpisane odlomke iz listov in zapiskov.

Prvi list po kronologiji — njegov na njo. Tu ji piše: "Kedar te srečam, duša moja—in potamljam željne svoje poglede v globočino tvojih gorečih oči —tedaj pozabim na vse ostalo, zame se v resnici neha ves ostali svet, a ti si mi v tem času vse — vse in ne muči me skrb za ničesar na svetu, samo da iz milih tvojih očesic govori tvoja ljubav, da sem vmilosti pri njej in da zame gori in plamti. Kako bi torej tudi mislil še nato, zasleduje li kako znano ali neznano oko moje poglede? Še manj morem samega sebe vprašati, kam pelje najina ljubezen in jeli dovoljena? Ali naj dopustim, da bodem o tem zame tako velikem času samo isto, kar je moj sosed na levi ali sosed na desni, ki takoj misli na pravilen in koristen izid — jaz da bi bil tak, ki v onem trenutku nisem nič manj kot kak Zevs v svojem Olimpu— v svojih nebesih—ves v brezkončnem igranju in valovanju večnega blaženstva pod sijajem in žarki večne lepote. In takrat — kadar se mi oviješ okoli vratu in položiš svojo krasno in prekrasno glavico na nemirne moje prsi, kako naj ostanem hladni sodnik ali pokoren suženj človeški postavi—jaz —ki sem tedaj ves božanstveni? Pa moja ljubezen ne bi bila prava, če bi bilo vse tako, kakor hočejo vsakdanji ljudje. — Ali — pusti jih, ne slušaj jih! Čemu kvariti sebi ljubav svojo in njene urice ki so itak vselej prekratke! Zato te zaklinjam — pusti vse in slušaj samo glas srca svojega. In če nama tudi bogovi lahko pošljejo največjo bedo in nama ljudje uništijo najhujše, enega nama ne bogovi ne ljudje ne morejo več odvzeti, in to je da sva preživela čase, kakor so usojeni le redkim ljudem—ah—bogovom samim se redkokedaj nakloni taka sreča!— Ah kadar mislim na one naše šetnje po ozkih stezicah temne večerne okolice in kako niso čutile najine oči, da ni na nebesnem svodu ne solnca ne lune — ker so se tople v dolgih — globokih medsebojnih podlegih; kako je tvoja hladna ročica drhteča, a vendar udano počivala v moji desni—ah —kaj vse sva si šepetala o ljubavi in zvestobi. — Da ne bi bilo nikdar drugače!"

V tem listu ni niti podpisa njegovega. Tudi v drugem pismu ni podpisan, a tud čas ni označen. — Skoro nekako zmedeno ali bolje rečeno — kot odkritosrčen izliv čustev piše jej na iztrganem papirju:

"Zakaj se žalostiš, dušica? Tiraj od sebe vsako žalostno misel—odženi vsako skrb, kakor solnce odganje megle, ki e dvigajo iz nižin in barja. Kaj—nii li ti solnce—solnce moji duši moji ljubezni, življenju mojemu? Brez tebe bi bil kakor kralj, kjer je večna zima! A žalost tvoja in skrbi tvoje ne prihajajo li iz onih nizkih strani tvoje okolice, nad koje si tako vzvišena.

Bodi moje veselo — brezskrbno dete, kakor sem te najprej spoznal.— Pa misli tudi na one čase. — In tedaj se mora nehati tvoja skrb. Gotovo dobro znaš, da nisem hotel, da te spoznam, kako sem se izogibal vsakemu srečanju. Bilo je toliko nežnosti in čistosti samo v onem gledanju in občudovanju, ki ga je vzbujala v meni tvoja krasota. In mislil sem sam pri sebi — kaj bi naposled dosegel? Zdelo se mi je, da ste najini poti povsem ločeni, tedaj pa nisem hotel in nisem želel, da ono nežno mehko, — nekako platonsko čustvovanje razkrijem po onem običajnem prozaičnem načinu z glavnim kapiteljnom poroke, prav kakor v novelah in komedijah za familije, ki se meni tako zoprne.

Ali da bi se bil prijaznil z mislijo na pustolovstvo? Ne — ne, čutil sem in vedel sem, da bi vsaki dih zbujenga poželjenja ranil tvojo angelsko podobo. Pa sem odšel v vojsko, kjer me je mogla pričakovati smrtna kroglja — in vendar se nisem s teboj spoznal prej, da sem vedel, da i v najljutejšem klanju i v najgostejšem ognju ne izgine tvoja podoba izpred mojih očij in ne preneha moja ljubezen. In da povsem tem še moreš verovati, da nisi zame svetinja, koje se ne smem dotakniti, niti se na njej z dihom pregrešati? In vse to sem ti povedal prve dni, ko sem te spoznal. In kakor tedaj, tako mislim in čutim tudi sedaj. Oh, bodi zopet moje dobro in veselo dete — in spet mi božaj dušo s vojim dragim srebrnozvonkim smehljajem."

Na lističu z izsušeno rožo, prilepljeno na vrhu papirja, piše mu ona: — "Pod znakom rože pišem ti te-le vrstice! Torej — pst! — in nikomur ne pravi in ne kaži. Odšla sem danes popoldne na vrt — in tam sem našla v veliko svojo čudo — še tole rožico. A Božič je skoro pred vratmi! Ni li to kot nekak znak? Še v tem letnem času cveto za naju rože! In naj bi še torej ne bilo res, da sami bogovi hočejo, da se ljubiva in podpirajo najino ljubav!

V istini vtrgala sem jo s pravim ognjem in veliko radostjo. Ona naj bode oznanjevalka vročega mojega srca, ki zamo za te bije in s temi udari takoj šteje trenutke, ki naju še ločijo. Ni mogoče in ne sme biti, da bi se dalje še ne videla. Tale listič pošiljam ti s popolno zanesljivim človekom. Zato tudi nepričakujem drugega odgovora, ko da me jutri ob petih popoldne počakaš pri hrastu na potu k našemu vinogradu. Jaz se bom lahko umaknila z doma, ker jeoče odpotoval v Varaždin, a mati pojde k tetki Justini, kamor mene nikdar ne jemlje seboj. Oj, kako se veselim da te morem zopet videti zopet objeti svojega junaka — svojega milega, dragega, edino ljubljenega Ivana! Tvoja na veke — tvoja Luzija."

Tako sledi zopet njen list. Piše mu: "Že je ura polnoč naznanila. Premagala sem vso grozo in ves strah, ki ga prinašajo zvoki ure, kadar dvanajst bije — in pohitela sem k mizici, da ti pišem in da se ti javim. Sedaj je v celej hši globok mir, nič se ne giblje, nič se ne javlja; Mortej drži vse v mojem naročju, in zato se morem tem svobodneje in brezskrbneje udajati svojemu veselju, ki ga imam, kadar sem takole vsaj v duhu s teboj. Ah, v duhu somo! Kedaj bodeva zopet v istini skupaj kakor zadnjikrat? Srečno sem on dan došla domov, nihče me ni opazil. In tedaj sem se lahko udala povsem svojim mislim, ki so se seveda pri tebi mudile, a pred dušo mojo plavala je zopet vsa sreča in razkošje, ki so ga nudili časi, koje sva preživela skupaj. Čisto sem jih na novo živela. Zopet sem gledala svetel večer in one sence in šume, znova sem slušala tebe in si vsako besedo klicala v spomin, in zopet me je objemala vsa poezija, koje sva i ti i jaz čutila doli ob potoku. Oh, da se ne b nikdar bila nehala ona sreča! Ne, — ne boj se. — ne pridem ti z maminimi in tetkinimi besedami. One te ne poznajo. Ne znajo, kak junak si, vrl in dober! Pa — nekaj je mati pripovedovala, čula je, pravi, da je zopet vojska pr deudrmi. — — Vsled tega se tresem. Ne huduj se. In priznam ti da sem cel večer plakala — kjer je tudi oče dobil slična poročila.

Ivan, moj mili, edini Ivan, kaj bo iz tega kaj iz najine ljubavi? — Ne

(Nadaljevanje na 6. strani.)

Abstracts of Title to all Real Estate in Will County.

Joliet Title and Gaurantee Co.

Kapital $50,000.00.

Kadar kupite HIŠO ali ZEMLJIŠČE, pridite, da Vam uredimo abstract.

Phones: 421 and 422.

CHAS. N. HOSSACK, Mgr.

114 N. Chicago St., Joliet, Ills.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše "The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL

C. W. Robson, Jr.

REAL ESTATE LOANS and RENTING

INSURANCE OF ALL KINDS.

Phone 297.

Prodajam lote v Rockdale in okolici.

204 Woodruff Bldg. JOLIET, ILL.

Michael Terdich. Math. Terdich.

Chicago Phone 2502.

Terdich & Terdich

STARA SLOVENSKA GOSTILNA

Pivo, žganje, vino in vse vrste pijače dopeljemo na dom.

203 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street,

JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.

Chicago telefon 50 N. W. telefon 215

STANDARD BUFFET

Svetlicic & Tushek

317 N. CHICAGO ST., JOLIET.

Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.

Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.

DOBRODOŠLI!

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa $2. — Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček $2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brusli tinkturo, od samo ene flaše postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naturni, kakoršne ste v mladosti imeli; 1 flaša $1.75. — Wahčič Fluid kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križicah, popolnoma v 8ih dneh; flaša 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradovice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranim za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, pije pot, odstrani slabi duh in ozebline, baksa 75c. Elsa žauba zaceli vsako rano, opekline, bule, turove, grinte, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček $1, večji lonček $2. Ta žauba je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žaubo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahčič "Tar Soap" (milo), odstrani prišče, solnčnate pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem denarju, če pa je manj kot dolar, se pa v znamkah po 2c v pismu pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —

WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS

S. KODIAK, lastnik.

Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.

Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.

Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Joliet Steam Dye House

Profesional Cleaners and Dyers

STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass

Chicago Phone 4444, N. W. 483.

Oscar J. Stephen

Sobe 201 in 202 Barber Bldg.

JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Telefon 101. JOLIET, ILL.

JOHN STEFANICH

N. W. Phone 348

:.:Slovenska Gostilna:::

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Zaupno zdravilo dela čudeže

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovatelja zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Malo povišanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo zoper draginjo na vseh številnih potrebščinah naših, a novi vojni davek nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povišati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vspeh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v želodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti želodec in odstrani iz notranjščine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotvornih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakoršne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno žareče rudeče vino. V zadevi zabasanosti, neprebavnosti, glavobola, pol-glavobola, nervoznosti, navadne slaboče, kakor tudi v želodčnih neprilikah, ki rade nadlegujejo ženske ob premembi žitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT prodrere vselej v koren bolečine, zato pa je zlasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lumbago, otrpelosti gležnjev in drugih, najhitrejša in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo znotraj. Posebno za izpiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJE NAGRADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemists

1333-1343 South Ashland Ave CHICAGO, ILL.

POVEST STARIH PISEM.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

ljuti se, ali vendar je to strašen oblak nad svetlim dnem najine ljubavi, ta večni memento, da odideš in da te ne bom tako skoro imela. Bože — dalje še misliti ne smem.

Glej, tako morajo v meni vstajati misli, ki mi pravijo, kako bi najlepše in najbolje bilo da pustiš vojaško službo. Ah — vidim te kako se ljutiš in kako se ti mrači čelo, ali — kaj si morem — ko te pa ljubim, pa nočem trpeti peklenske muke, dokler te ne bo pri meni. Vsekakor glej, da prej ko prej zopet prideš k našemu hrastu, da me umiriš in da iz tvojih ust slišim, kaj me čaka."

Za tem pride pismo, namenjeno prijatelju njegovemu, koji je morda pozneje i vsa pisma zbral. Piše mu: "Ti se name ljutiš, da v tako resnem trenutku nisem pri regimentu, nasprotno — prosim zopet za dopust. Ne moreš nikakor spraviti tega v dostojno zvezo z vojaško častjo. Prestrog si psijatelj! Da si na mojem mestu, uverjen sem, i ti ne bi mogel drugače postopati. Ni ga pod solncem, ki bi v mojih razmerah ne bil ravnotak.— Ah, — dobri moj in mili prijatelj, da bi znaš, kako srečen sem tukaj. Zato bom baš jaz več možatosti in junaštva potreboval, ko kdorkoli drugi v celem regimentu, da v celej vojski, kadar tromba zatrobi in pozove v boj. Kaj vendar tako nerad ostvaljam — —! Ne psuj me torej, ker jaz itak ne odpašam sablje in ne morem niti pomisliti, da se ne bi i nadalje boril za slavo in moč zastav svojega cesarja in kralja. Ali zdi se m iin nadejam se, da še ni vse tako, kakor mi ti pišeš. Do vojske še ne more tako brzo priti. Zato te prisrčno in goreče prosim, da govoriš s polkovnikom in dosežeš, da mi bo dopust podaljšan na dalje časa — nadalje, kar je mogoče! V slučaju, da je vojska — naravno — pridem takoj. Hočeš torej? Ah, kaj vprašam, — poznam predobro tvojo dušo. — Zlasti pa še, če ti povem, zakaj mi je toliko do tega dopusta! Vse ti zaupam. Vem, da seu ganjaš. No, nikar ne misli, da je to nekaj takega, kakor kaka garnizonska ljubezen. Oh prijatelj — ti me poznaš in moreš dobro vedeti, da nisem podoben in sposoben za kaj takega. In baš zato lahko veš, da ljubim silno in resno.

Niti eden trenutek nisem dvomil, da se tu gre za celo moje življenje. Ali slušaj me! Spominjaš se, kako sem ti pisal pred dvemi leti, ko sem bil doma, da sem videl v svojem sosedstvu prekrasnoa mlado dete? Gotovo nisi pozabil, ker je že tedaj vsaka moja beseda izdajala mojo ljubav. Pozneje te nisva nikdar o tem razgovarjala, ker je nastala vojska, ti si moral v Italijo, a jaz na Nemško, a morda tudi radi tega, ker ti nisem imel ništesar pripovedovati, ker — odšel sem odtod, da nisem niti spoznal ljubljenega bitja, a spoznal ga nisem, kar — čudno, ali je istina — jaz niti nisem želel in poskušal da ga spoznam.

Vedno si se šalil z menoj, da sem platonik in nikdar nisi hotel razumeti te strani moje duše, morda nisi hotel niti prav verjeti, ali jaz sem vendar — užival in bil srečen samo od pogleda, čisto semobožaval lepoto mladega deteta, a nisem niti koraka storil, da se približam tej lepoti in da si jo osvojim, — še več, šel sem na vojsko, ves začaran od krasote, ki mi je večna pred dušo sijala — a nisem se z njo spoznal.

Po vojski sem zopet šel domov. Morebiti je bilo temu mnogo vzroka in povoda ker sem neprestano želel, da se nagledam divne svojesosede. Gotovo, zanimal sem se mnogo za njo. Ostavil sem jo kot petnajstletno deklitce, pa sem se neprestano vpraševal, kaka li je sedaj po dveh letih. Znal sem, da je tedaj gotovo še nihče ni opazil kot odraslo devojko, a sedaj — mraz me je spreletaval, kadar sem zmislil na to, ni li kdo že tako srečen, da živi v srcu mlade devojke.

Ne smem ti v listu kaj točneje označiti in poročati o njej in njenej obitelji. Saj veš, kako dandanes ni varo. Zato ti niti ne morem priobčiti njenega rodbinskega imena. Samo povedati ti hočem, da je lepa kot anglej — kot boginja iz Elizija. Da znam tako lepo in dobro pisati, kakor tvoj najljubši pisatelj, koji nas je s svojo divno, povestjo o mladem Wertherju toliko često znal navdušiti, ali da imam pero tako v oblasti, kakor ga je imel moj najljubši pisatelj, ko je opisal ljubav Pavla in Virginije, tedaj bi poskusil ti opisati boginjo svojega srca.

In tedaj bi uvidel, da nisem zašel v običajne hvalospeve zaljubljenega človeka in vzkliknil isto običajno frazo, ko sem Ti rekel, da je lepa ko boginja! Ah,—da Ti morem z besedami naslikati vso njeno lepoto in dražest, Ti bi mi povsem dal prav, da se ne morem od tod ločiti.

Spoznal sem se ž njo takoj prve dni, ko sem prišel domov. Gotovo nas je združila usoda, sodba, ali kaj, gotovo nekaj kaj je pokazalo da je tako usojeno in da mora tako biti. Ker ni bilo nikakega povoda ne v njenem ne v mojem življenju da se srečamo in tako spoznamo. Nasprotno — vse je tako, da se ne bi morali niti mogli spoznati. Njen oče je povsem ločen od krogov, s katerimi imam jaz zveze. Mož je čudak, ki ne more videti carske mandure. Govori se, da je prijatelj Francozov, da ima celo zvezo s pariškimi i talijanskimi velikaši. No jaz ne verujem, četudi je resnica, da mene ne pusti pred se, ker je moj oče cesarski general in ker sem i jaz carski častnik. A jaz sem hotel priti pred njega, ker — sem mu hotel odkrito povdati, da ljubim njegovo hčer in ga poprositi za njeno roko. Ali on noče o tem nič slišati! V ostalem — Ti me poznaš — ni to zame nikaka zapreka. Koristilo mi bo tudi to, da ga ne trpe duhovniki, radi njegovega brezverstva.

Ali jaz ti pišem vse tako, kakor mi pride kaj na pamet. Pa ti nisem ničesar prej označil. Poslušaj me torej zopet!

Nisem bil niti 24 ur doma, ko prihiti k nam tuj sluga, sklepapoč roke proti nebu, začne mene klicati, naj za Boga dragega tkoj pridem k njegovi gospej, kej je mladi gospici naenkrat silno hudo postalo. Naravno, nisem ga nič razumel in začel sem ga vprašavati, kaj hoče.

No, on ali me ni slišal, ali Bog zna, kaj je bilo: — začel je še hujše plakati, prositi in naposled — me je jednostavno prijel za roko in me začel vleči za seboj. Pustil sem se radovedn, kaj bode. Naposled Ti znaš najbolje, kašni smo mi v našem regimentu. Nikdar se ne ogibljemo doživljajev in pustolovine! Šei sem torej za njim in še dve tri hiše dalje me je peljal v hišo mi neznano, a gosposki urejeno. Moreš si misliti, kako sem bil očaran in srečen ter razveseljen, ko nekoliko pozneje stopim v seljen, in lepo urejeno sobo, a v sobi — na divanu opazim in spoznam njo— mojo malo že dve leti oboževano. Bilo jej je hudo in sirotica ni odprla niti očij ko sem vstopil. Pred me stopijo dve gospe ter istotako kakor sluga z javkanjem in kazanjem prožijo sklenjene roke proti meni, zaklinjajo me, naj pomorem detetu, ki je še jedva pred nekolikim časom takorekoč bilo povsem zdravo in se šalilo je potem naenkrat brez vzroka padlo v nezavest. Uvidel sem takoj, da se je dogodila nekaka pomota, da sem tušem došel, da gospe iščejo zdravnika in njegove pomoči. One z žalostjo zaslišijo da nisem novi doktor, ki je na stanu mojih starih roditeljev. A jaz takoj takoj skočim iz sobe, jotem ko sem obljubil, da pridem skoro z zaželjenim zdravnikom Tako se tudi zgodi. Zdravnika sem našel doma in dovedem ga takoj. Ko sva došla, bilo je mladej gospici toliko bolje, da je prišla k zavesti. Zdravnik ni našel ničesar, kar bi vzbujalo skrbi. Ko me je devojka opazila, se je očito silno razburila, no moram si priznati, da je ta zmedenost izvirala njveč od radosti in idivljenja. Tako sem se spoznal ž njo.

Žal, v hišo njeno nisem mogel več prihajati, ali Ti veš, — kako je pri nas na Hrvatskem. Če je tudi vojskim čas, pri nas se ljudje vendar ne nehajo zabavati. Tako sem imel nekolikokrati prilike, da se z njo sestanem. ko se se stretjič videla, nisva si več skrivala svoje ljubavi.

No bogovi so milostni zaljubljenim. Pa če tudi nisem mogel v njeno hišo, pride na drugi strani tako, da me to ni nič motilo. — Pravim Ti, kot da neki uporni slučaj ali usoda vse tako uredi da mi je vse vkorist te moje ljubavi. Pomisli, moji stari roditelji — osebito ded — so vedno razmišljali, kako veselje bi očetu preredili, odkar je dobil red Marije Terezije in postal baron. Naposled se domislijo in kupijo eno posestvo. A to posestvo je v neposrednem sosedstvu posestvom starišev moje male izvoljenke. In tako se Ti dogaja da sem z divnim angelom vsaki dan — seveda pod znakim rože. Nihče tudi prav ne sluti. Njena-majka in tetka kot da sumijo nekaj —. Ali — doslej je vse dobro šlo —.

Je li sedaj jasno Tebi, moj filozof, zakaj moram dobiti dopust? Moram, moram ga dobiti ker jaz brez angela svojega ne morem živeti, a imam še mnogokaj urediti in izvršiti, predno

Da — moja mala boginja bi silno rada, da odložim cesarsko kapo in odpašem sabljo. Tedaj se vsega najboljšega nadeja. No(jaz vem, kaj mi je dolžnost kot sinu slavnega vojnika in nositelja imena, koje se že tri veke proslavlja na bojnih poljah. Ne skrbi za to. V ostalem — pa znam jaz i svojo vojško dolžnost in svojo ljubav spraviti v soglasje."

aZ tem pismom pride zapisnik njegov, iztrgan iz kakega dnevnika ali temu podobnega. Glasi se: — "Ni znala, da sem v bližini — tik nje takorekoč. Stal sem za smreko pod dvorom Senca me je skrivala in bil sem povsem varen, da me ne more nihče videti. Ona je bila na altani v prvem nadstropju. Mesec jo je vso obseval, kot da sipa po njej plavo srebro. — Bela spalna obleka se je je čisto dotikala kakor plašč angela na altarju. V sobi poleg nje ob široko otvorjenih vratah na altani so delale kmetske devojke — predle so in pevale zraven. Bila je občna seljaška pesem, ali od onih, koje segajo človeku v srce in se ga ovijajo kakor bršljan ob steklo. — Tedaj sem uvidel, kako prav ima zagrebški gospod škof, ki toliko hvali te pesmi. Meni vsaj je bilo, da kot isto poje pesem, kar čuti i moja duša. In dolgi čustveni akordi so plavali v svetlo noč ki je vsa drhtela, snivajoč se klanjala v valih bajne mesečnine, ki je vsemu podajala čudežne-pošastno lice, pred mojimi očmi je nastajal čisto neki drugi svet — daljni in povsem tuj svet, v katerem smo vsi sami gosti. A gori na altani je ona — v sej svoji angelski lepoti. Mile in drage oči hite jej zaeno v globoko, nedogledno noč. A sijaj njih zenic ne zaostaje za sijajen in bliščem zlatonitih trakov, ki plovejo tam od daljnjih zvezd sem o naših sanj.—Ah,—nisem se mogel več obvladati, zašepetal sem njeno ime in stopil iz sence. Drago dete se je zdrznilo, okoli usten mu je zaigral radosten smehljaj, a nekoliko pozneje me kliče dragi glas izza gobrovega grmičevja tam za smreko. Srca najina so se našla vdolgem objemu. Kako je dobra in draga bila! Tak le en trenutek— in večnost sreče v njem."

Za tem je eno njeno pismice. "Vode so se razlile — in naš hlapec je pripovedoval, da je baš najjačji jez pri tvojem mostu. Tako se bojim, da se ne bova danes videla, — morda tudi jutri ne? Ah,—kako bo to? Zato se poprimem peresa (morala sem si ga sama ostriti in rezati, ker našega Kasnarja ni doma) pa ti pišem! Sedaj, ko vem, da se zvečer ne vidiva, še bolj živo čutim in se spominjam vse lepote naših skupnih časov. Čisto težko mi je prenašati misel, da se ne bova šetala po naši krasni šumi, pod sencami starodavnih hrastov, kjer je vse tako tiho in morno, da moreva razločevati in poslušati udar najinih src. Ah— kako mi je duša srečna in blažena, kedar hodim ob tebi, a tvoja mi roka počiva okoli pasa in me ti vodiš, a jaz — da tako rečem — še ne znam kam in kako mi stopajo noge, vsa se udajam in prepuščam razkošju in blaženstvu, ki mi ga dajo in nudijo tvoje sladke besede, kater mi šepečeš na uho in tvoji poljubi me omamijo, da vsa drhtim; — ali zopet kedar mi pripovedaš o svojem vojnem življenju, ali — oh! — tedaj sem pa gotovo vsa vznesena, kedar mi govoriš o lepoti, ki jo prirodi pred nama razsipa. Spominjaš se, kako sva zajedno bila začaran zadnjikrat ob pesmi slavčkove v grmu, ki je bil popolno oblit od mesečine? Pesnik si — pesnik — Ivan, dragec moj, — za mene vsaj najmiliji in najboljši pesnik! Pa sedaj pride ta nesrečna voda in jaz te ne morem videti ne slišati! A mela bi toliko s teboj govoriti. Ne sama ljubavne besede in razgovore ampak o tem, o čemur si mi zadnjič toliko govoril. Ti smeš biti uverjen, da vse tako uredim, kakor želiš in kakor hočeš. Pa — ko bi tudi mogla drugače ko te tako ljubim. No bojim se, da vendar ni vse ono tako lahko, kakor ti misliš in kakor si govoril. Pomisli! Kako naj jaz najdem vso energijo, vso opreznost — kratko povedano — bojim se. A da i je tudi pred zakonom mogoče? Ti si vojak, — pa jemješ vse tako, kot da se gre samo za junaštvo in vojo. Ne juti se — in ne dvomi o meni. Pa še mi prihajajo tudi take misi, vendar izvršim vse tako, kakor želiš."

Na to pismo sedi takoj njegov odgovor: "Ne boj se, duša, ničesar — vse je v redu. Ne paši se zakona, dobro sem si premisiil in vse pojde, kakor sva sklenila. Medtem pa — kaj že sedaj skrbiš? Mogoče je še, da ne bo vojske, pa mi ne bo treba takoj k regimentu. In potem ostanem celo leto—morebiti še celo zimo. Dotlej pa se utegne vse tako poravnati, da nama ne bo treba tako postopati, kakor sem ti pravil. Ali—če bom moral jutri oditi, tedaj pa hočem še danes ono storiti, kar sem ti rekel in kar mi tudi ti duša privoliš, ljubav naša tako hoče. — od tega jeodvisno življenje moje. No upajva da ne bo tako. Že prošle zime se je govorilo o vojski. Bila si tudi v velikih skrbeh in si mi prpovedovala, da t joče z najzanesljivejše strani izvedel, da je vojska gotova. Pa glej: prošla je zima in došlo je poletje, a vojske ni bilo. Gospod Bonaparte je zares čuden, ali odkar je cesar — odtegne se nekaj primeriti Ali pustimo to! Danes sva še skupaj, a kaj nama prinese jutršnji dan — eh, — na vsako njegovo novico sem pripravljen. Pisati ti itak ne smem vsega. Na večer pridem zato na običajno mesto čakat svoje zlato, svoje blago — svojonajvečjo srečo! Pridi!"

Bilo je še več lističev in zapiskov. Iz vseh govori goreča, velika ljubav. Ko sem jih tedaj prvič čital, a čital sem jih po vrsti nekolikokrat se naposled odločim da vprašam mater, jeli njej kaj znanega. Ni se takoj spomnila, o čem es govori pa sem jej moral pokazati i pisma i sliko. Tedaj je precej znala, da jej je moj čoe pripovedoval kako je še kot dete slišal o davno prošli zgodbi najboljšega prijatelja njegovega očeta in povedal jej je celo povest. Spominjala se je dobro, no vsejedno smo ob priliki naprosili očeta, da nam jo pripoveduje.

Tako sem zvedel to povest.

Liste je bral ded do tragičnemu koncu dveh zaljubljenih da si v pietetnem čuvanju spomina na najboljšega prijatelja olajša dušo velike boli za dragim drugom iz otroških let.

Ta prijatelj se je imenoval Ivan Deligjorgjević. Bil je potomec jedne onih starih hrvatskih rodbin, ki so vseld ureditve krajine v največjem delu preostale kraljevine Hrvatske izgubile očetovska posestva, pa so v zameno tega morale sinove svoje prepuščati cesarski vojni službi. Tako so Deligjorgjevići, ali kakor so se prvotno zvali—Kariniči, dali skozi stristoletja i cesarski i banski vojsk neštetih junakov kojih imena je ohranila i kronika i zapiski mestne komore in dvornega vojnega sveta, a tudi narodna pesem sama. Oče Ivnov se je odlikoval že na početku francoskih vojsk v toliki meri, da je jako hitro dosegel generalsko čast, dobil red Marije Terezije in potem tudi baronstvo. Svojega edinega sina Ivana je dal po onodobnem običaju hrvatske gospode naprej odgajati v latinski šolah in poslal ga izvršit pravne študije na jednej boljših prvnih akademij v severnej Ogrski. Tu se je Iavn spoznal z dedom mojim. Slični obiteljski odnošaji a gotovo i sorodne duše so združile mladeniča v ozkem prijateljstvu, ki se niti takrat ni nehalo, ko je Ivan po žalji svojega očeta stopil po dokončanih naukih v carsko vojsko, a ded moj se vrnil na domovino na svoje posestvo v Pokuplju. A to prijateljstvo se je še s tem ohranilo, ker je našel Ivan pri regimentu, v katerega je vstopil, rojaka dedovega ki mu je istotako ugajal in s kojim je sklenil prijateljstvo. Mlad mož se je v vojaški službi hitro odlikoval ne sao kot sin slavnega očeta in uglednega generala, temveč tudi s svojimi vrlimi lastnostimi. Ni dolgo trpelo, pa si je zaslužil častniško mesto.

(Konec prih.)

Lokalni zastopniki(-ice) "A. S."

Aurora, Ill.:John Kočevar
Aurora, Minn.: John Klun.
Bradley, Ill.: Math Stefanich.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
Bridgeport, O.: Pos. Hochevar.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop. Kušljan
Chisholm, Minn.: John Vesel.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Denver, Colo.: George Pavlakovich.
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich.
Gilbert, Minn.: Angela Pregled.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
Houston, Pa.: John Pelhan.
Iron Mountain, Mich.: Louis Bercc.
Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin.
Kansas City, Kans,: Peter Majerle.
La Salle, Ill.: Anton Kastelo in Jakob Juvanich.
Lowell in Bisbee, Ariz.: John Gričer.
Millwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Newburg(Cleveland): John Lekan.
Pittsburgh, Pa.: George Weselich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljanec.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz.
Soudan, Minn.: John Loushin.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Staunbaugh, Mich.: Aug. Gregorich.
Steelton, Pa.: A. M. Papich.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
St. Louis, Mo.: John Mihelich.
Valley, Wash.: Miss Mary Torkar
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
Whitney, Pa.: John Salmich.
Youngstown, Pa.: John Jerman.

V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da se zglasi kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini. Uprav. "A. S."

Special Special

Po želji vlade zapremo našo prodajlno:: Ob nedeljah — zaprto ves dan.

Ob sobotah odprto do 11. ure zvečer. Ostale dneve odprto do pol 8. ure zvečer.

Da bo mogoče cene držati, se bo prodajalo pri nas vse le za gotov denar, da se prihrani nam in vam nepotrebno delo in sitnosti.

Pennuto Bros.

808 Collins St. Joliet, Illinois

Zlatnino

ure, verižice prstane in drugo blago te vrste, kupujte pri pošteni tvrdki.

Naočnike prisadimo in popravimo.

Smith & McGuire

D'ARCY BUILDING

320 Van Buren St, Joliet

LJUDSKA BANKA

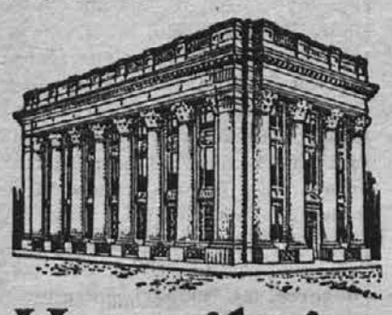

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmoćnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

JOSIP KLEPEC

Javni Notar z 10 let. skušnjo

Izdeluje vse pravno in postavnoveljavne listine za vse slučaje. Če vam kdo plačo garnišira; Ako imate odkoga v drugem mestu plačo za tirjati; če hočete svojo plačo prepustiti; če potrebujete certifikat za delo; če imate kako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini obrnite se na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill

Pozor!

Zopet se je odprla sezona za postavljati hiše.

Podpisani prevzamem vse vrste stavbeno delo bodisi iz lesa, cementa, opeke ali kamna in druge tvarine.

Izdelam hišo po vašem okusu, kakor sami želite.

Na željo izdelam proračune in načrte.

Ako vam manjka denarja, vam jaz preskrbim posojilo.

Moji delavci so zavarovani, da se vam ni bati sitnosti.

Se priporoča

Slovenska stavbinska tvrdka

Frank Grum

1100 N. Broadway, Joliet, Illinois

Chicago Phone 4635.

POMLADNE IN LETNE OBLEKE.

Čedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejih klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odstotne vredne znamke ali pa register tikete izvzemši na oblekah delanih po meri

Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovanska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič

1001 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Carl Schreiber

Chicago Phone 3496.

519 Marble St. :: Joliet, Illinois.

SLOVENSKI BARVAR IN SLIKAR.

Barvam poslopja, znotraj in zunaj, ter opravljam vsak posel, ki spada v barvarskega obrta področje.

Obešam stenski papir.

W. C. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

Marko Belaich,

DALMATINSKI BILLIARDS AND POOL ROOM

Mehke pijače in smodke.

205 Indiana St. :: Joliet, Illinois.

Bratje Slovenci in Hrvati! Posetite brate Dalmatince v moji poslovnici, kjer najdete mnogo zdrave zabave, razvedrila in okrepčila.

VSI DOBRODOŠLI!

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v stare prostore, in sicer na

209 INDIANA STREET.

Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOSIP LEGAN,

GOSTILNIČAR,

209 Indiana Street. Joliet, Ill.

Phone 4857.

MAT. OMOTA

Slovenski krojač

Izdelujem obleke, vrhne suknje, popravljam, čistim in gladim moške in ženske obleke.

201 Jackson St., Joliet, Illinois.

National Studio

R. PAWLOSKI, lastnik.

Izdeluje najlepše slike in se priporoča rojakom in rojakinjam ob priliki ženitovanj. — Chicago telefon 3245.

Cor. N. Chicago an Jackson St., Joliet.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje postreženi.

Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

V So. Chicago, Ills.:

Soba 218—9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI

REVMATIZMU, HROMOSTI, BOLESTI v KOLKU, BOLESTIH v ČLENKIH, NEVRALGIJA, PROTINU, OTRPLOSTI MIŠIC, SLABOTNEM KRIŽU, SLABOSTIH v ČLENKIH, PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH, MRAZENJU v ŽIVOTU, VNETJU OPRSNIH MIŠIC, PREHLAJENJU, BOLESTIH v LEDJIH, BOLESTIH v KRIŽU, NADEM KAŠLJU

Homewood Coal Yard

M MIKAN, MANAGER

Trd in Mehak Premog

ter drva in kurivo

1624 Nicholson St., Joliet, Ill.

PHONE 1797W

Proglas Jug. Narodnega Sveta za Četrto Posojilo Svobode.

Jugoslovani, Srbi, Hrvati in Slovenci!

Od 28. septembra do 19. oktobra se bo vodila tukaj velika bitka. Močna in bogata Amerika, zaščitnica in zaveznica Jugoslovanov, se obrača na svoj narod, da ji s čatrtim posojilom svobode priskoči na pomoč v današnji borbi za zmago pravice in za osvoboditev zasužnjenih narodov.

Med tem ko vodi na francoskem bojišču pravica in osveta zavezniške čete do konečne zmage, ste pozvani tudi vi, da pripomorete z ostalimi sodržavljani Zdr. držav z vsemi svojimi silami k dobremu vspehu te btke. Vaša dolžnost je celo, da se odzovete temu pozivu bolj kot Amerikanci sami, ker Vas veže globoka hvaležnost do te velike zaveznice, ki zahteva in zastopa z vsem svojim orožjem in z vso svojo močjo naše nardno osvobojenje in zjedinjenje.

Dobro vam je znano, da ima vsak vojskojuči se narod **dve fronti: vojaško in državljansko.** Vi vsi spadate k tej drugi fronti. Obodve fronti ste za našo končnozmago jednako važni in zaradi tega napada sovražnik z jednako silo obe.

Medtem ko sejejo na bojnem polju njegove zločinske horde smrt in pustošenje, sejejo njegove mračne sile, njegovi tajni pomočniki v zaladju, to je na vaši državljanski fronti, nazaupanje, neslogo in razdor med narodom.

Da se je vojna tako podaljšala in da niso sovražniki izvojevali popolne zmage, je pripisati vplivu teh mračnih sil, ki na skrivnem rovarijo in se z razbojniško roko prizadevajo, poriniti nož v hrbet našim vojakom. Oni gredo za tem, da osramote in onečaste vse dosedanje zavezniške žrtve in vs dosedaj prelito kri. Njih cilj in njih želja je, da se vrnejo zopet razmere pred vojno, to je ono stanje, ki je kot mora tiščalo celo človeštvo in ki je onemogočilo vsako svobodno življenje in napredek.

Dober vspeh četrtega posojila svobode pomeni bitko, ki bo dobljena samo od državljanov, toraj zmago izvojevano nad sovražnikom, ki ga ravnotako bije bije in ruši kot orožje vojakov zaveznikov.

Hrvati, Srbi in Slovenci!

Izdajstvo se more izvršiti na obeh frontah, to je, pred sovražnikom in tu v zaledju. **Vojak. ki se pred** sovražnikom ne odzove svoji dolžnosti, je izjalec je vsak, ki opušča svojo bojno dolžnost. Ta vojna dolžnost pa nalaga **jalec vsak, ki opušča svoji moči bojno dolžnost. Ta vojna dolžnost pa nalaga vsem, da morav sak po svoji moči dopinesti do zmage in olajšati trud in vspeh vojakov, ki zalagajo svoje življenje za zmago.**

Na fronti odločuje orožje, med narodom pa odločuje državlja zavest. Vsakdo, ki ne podpiše posojila svobode, dasi je v stanu, je ali brezvesten človek ali izdajalec. Želimo pa, da bi ne bili vi, Jugoslovani, nikoli niti eno niti drugo.

Slovenci, Hrvati inSrbi!

Poleb splošne vojaške dolžnosti imate **tudi ožjo, narodno dolžnost, ki vam nalaga, da pristopite v teh dneh vsi do zadnjega — kot kaka organizirana vojska — k Ameriki in dajiizročite svoje prihranke, kajti vedite, da daste s vsakim bondom za $100 puško, z desetimi takimi bondi pa majhen top. Njeno orožje pa je odmenjeno, da osvobodi tudi vas, njeno orožje b na razvalinah srednjeveških tiranij zagtovilo in zajamčilo tudi vam novo, svobodno in velikih narodov dostojno življenje.**

Po žrtvah se bodo merile zasluge, po zaslugah pa vspehi in koristi, katerih bodo pri sklepanju miru deležni posamezni narodi.

Žalili bi vas, Jugoslovani, samo, ako bi vas spomnili, da zahteva tudi vaša osebna korist, da naložite svoje prihranke v vojno poosjilo, ker je to najgotovejši in najvarnejši način, kak stalno in dobro osigurati jih.

Jugoslovani! Složno in zvesto kupujte v največji meri zadolžnice četrtega posojila svobode!

Pokažite se složne in zavedne vselej, kadar zahteva od vas narodna dolžnost.

V imenu prelite krvi in trpljenja našega mučeniškega naroda, v imenu sreče in bodočnosti vaših otrok se ne strašite nobenih žrtev, katere zateva od vas rešitev domovine.

Vse, kar storite, vam bo narod stotero nadomestil in vedno hvaležno blagoslavljal vsako vašo žrtev.

Washington, D. C., 24. avgusta 1918. **Jugoslovanski Narodni Svet.**

Navodila za podpisovanje Četrtega Posojila Svobode.

Da se omogoči točen pregled skupne svote, katero bodo podpisali Jugoslovani, so naprošena vsa društva — slovenska, hrvatska in srbska — da se drže sledečih navodil:

1. Odbor vsakega društva naj priredi pred 28. septembrom gotovo število naslednjih trovrstnih pregledov:

SERBS.

Seznam podpisnikov IV. posojila svobode iz.....države.....

Štev.	Ime in priimek podpisnika	Naslov	Podpisal
1.			
2.			
3.			

CROATS.

Seznam podpisnikov IV. posojila svobode iz.....države.....

Štev.	Ime in priimek podpisnika	Naslov	Podpisal
1.			
2.			
3.			

SLOVENIANS.

Seznam podpisnikov IV. posojila svobode iz.....države.....

Štev.	Ime in priimek podpisnika	Naslov	Podpisal
1.			
2.			
3.			

2. Ti pregledi ni treba, da bi bili tiskani, temveč se morejo po predstoječem vzorcu izdelati z roko. Število teh pregledov bo odvisno ksekakor od velikosti dotične kolonije.

3. Na ta način bo omogočeno podpisovanje vseh Jugoslovanov, ker bodo mogli v kolonijo, kjer obstoji samo kako slovensko društvo, podpisati pri njem tudi Hrvati in Srbi, in bratno, kjer obstoji samo kako srbsko društvo, bodo mogli podpisati tudi Slovenci in Hrvati na svojih posebnih pregledih.

4. Vodstvo in shranjevanje teh pregledov je poverjeno odborom društev, ki so odgovorni za točno in pravilno zapisovanje.

5. Kakor hitro bo zaključeno podpisovanje vojnega posojila, naj se naslovijo vsi pregledi v najkrajšem času s tozadevnim poročilom vred na jugoslovansko Pisarno, Washington, D. C.

6. Na te preglede naj se zapišejo imena posameznih naših podpisnikov, Vse svote, katere bodo pidpisala naša društva in organizacije, bodo zabeležene v posebnem seznamu, vsled česar so vsa društva naprošena, da javijo čim prej, kolikšno svoto mislijo podpisati.

7. Najtopleje se priporoča vsem našim društvom da izberejo — ako jih je več, tedaj složno in sporazumno — takoj svoj krajevni odbor, ki naj stopi v zvezo s tozadevnim amerikanskim odborom, ki gotovo obstoji v vsakem kraju,

8. Ker so se teh predpisov držale in se še sedaj drže vse ostale narodnosti, upamo, da se bodo tudi naša društva odzvala tej patriotični dolžnosti **in da bodo s svojim delom doprinesla, da bo ugled in spoštovanje napram Jugoslovanom vedno naraščalo.**

9. Za vsa stala pojasnila in navodila se naj obrnejo posamezniki in tudi društva na Jugoslovansko Pisarno, 932 Southern Building, Washington, D. C.

Jugoslovanski Narodni Svet.

ZA KRATEK ČAS.

Pretrdo.

Stotnik: "Moštvo se pritožuje, da menaža ni užitna, in manda po pravici! Cmoki so kisli in trdi ko kamen... kako je to?"

Kuhar: "Gospod stotnk, moštvo je prej zabavljalo, da so cmoki premehki, zato sem jih danes s cementom umesil, da bi biili bolj trdi!"

Naravni kes.

Tat: "Gospod sodnik, jaz prav srčno obžalujem, da sem se dal zapeljati in da sem uro ukradel."

Sodnik: "No, to je lepo, če se hudodelec kesa. Kaj pa Vas je zapaljalo?"

Tat: "Verižica pri uri. Jaz sem mislil, da je srebrna, pa je le nikljasta!"

Iz šole.

Učitelj razlaga v šoli tvorba lesa. Začel je z dravjem v gozdu in nadaljuje o žagah. Opiše parno žago in lesno žago. Potem vpraša hčerko: "Anica, povej mi, kaj je parna žaga?" Anica prej ni poslušala, zato molči. Učitelj ji pomaga: "No kaj pa je lesna žaga?" — Anica: "Priprava, kjer se žaga les." — Učitelj: "Dobro. No, in kaj je sedaj parna žaga?" — Anica (čez nekaj hipov): "Priprava, kjer se žaga — para!"

Opravičeno vprašanje.

Okrajni glavar: "Gospod okrajni zdravnik, kako mi morete za mesogledca priporočati moža, ki ima le eno oko?!"

Okr. zdravnik: "Zakaj pa bi ne bil dober za to?"

Okr. glavar: "To kaže, da še niste dosti izkušeni. Ali ne veste, da mesogledec dostikrat rad eno oko zatisne. Kaj pa bo s takim mesogledcem, ki le na eno oko vidi, pa še tisto zatisne?"

Prelahek zaslužek.

Francelj je prišel gospodu Janezu pohvalit, da dobro drži večkrat mu priporočano abstinenco. Gospod Janez je vesel Franceljnove stanovitnosti in mu podari 10. kron. Ko pride Francelj nazaj med svoje tovariše, pravi: "Fantje, teh 10 kron pa moramo precej zapiti, ker sem jih tako lahko zaslužil!"

Prašički po ceni.

Tat, ki je prašička ukradel, je prišel k izpovedi. Izpovednik mu naroči, da mora škodo povrniti, in ga vpraša koliko je bil prašiček vreden. Tat reče: "Okoli 20 kron." — "Tedaj prinesi," pravi izpovednik, "če nočeš sam nazaj nositi, onih 20 kron meni, da jih bom jaz na tihem poslal okradenemu gospodarju." Tat mu prinese 60 kron. "Kako to," pravi župnik, "saj si rekel, da boš prinesel za prašička le 20 K, zdaj jih je pa tu 60." — "Sem potlej," odgovori tat, "ukradel še dva prašička, ker se mi zdi zelo poceni."

Čuden pomoček.

Zdravnika so vneko oddaljno vas navadno ponoči klicali, čeravno ni bilo nobene posebne sile. Večkrat je že premišljal, kako bi odpomogel. Dal si je torej napraviti 25 kil težko svetivnico, katero je moral tja in nazaj grede nositi, kdor je ponj prišel. Kmalu ga niso več klicali, razen v skrajni sili.

Pri vojaških vajah.

Poročnik: "Robavs, povejte mi, kam marširamo?"

Robavs: "Proti jugu, gospod lajtnant!"

Poročnik: "Res je; iz česa vi to sklepate?"

Robavs: "Ker mi je vedno bolj vroče!"

Redno življenje.

Vojak-poročnik prosi strica za denar. Stric: "Že spet denar! Poglej svojega bratranca, ki je tudi poročnik, pa izhaja s svojo plačo in redno živi!" — Poročnik: "Ja, gospod, stric, ko bi jaz redno živel, bi tudi izhajal!"

Vremnski prerok.

Graščak Ribničanu: "Kaj pravite, oče, ki se na vreme dobro zastopite, kakšno bo jutri, ko pojdemo nad srnjake?"

Ribničan: "Vajo kaj, g'spud grof, jaz pravim, da bo prav lepu al pa prav grdu!"

Poceni godba.

Žena svoji sosedi: "Oh, kako moj mož v spanju smrči, se več ne prestaja."

"Moj tudi smrči. Pa kadar začne prav pošteno žagati, mu privežem pod nos orgelce in imam potem najlepšo muziko."

DRAGINJA

na vseh tiskarskih potrebščinah je silna odkar je nastala vojna. Nekatere stvari stanejo po dva do tri in petkrat več, kakor pred vojno.

Naj bi to cenj. naročniki upoštevali in poslali naročnino točno, ker drugače ni mogoče lista jim pošiljati. Seveda so naročniki vredni zaupanja, a to ne plača stroškov; treba je torej, da vsak pošlje naročnino čimprej mogoče ali vsaj ko prejme tozadevni opomin, ker takrat je zadnji čas.

MALI OGLASI.

PODPISANI NAZNANJAM DA ME je zapustila nezvesta soproga Rosie Marentič in odšla neznanokam. Odzdaj več nisem odgovoren za njo in tudi ne plačam nobenih dolgov, ki jih morda naredi, ker je odšla samovoljno. Mat. Marentič, 405 Moen Ave., Rockdale. Ill. 3t

V NAJEM 3 SOBE HIŠAna vogalu Scott in Clay St., Joliet, City water in Gas. Vprašaj tam. 1t

NAPRODAJ TEATER S PREMIČNIM slikami. Prav lepo urejen in je dobičkonosen. Dober vzrok za prodajo — draft. Uprašaj takoj na 417 Meeker Ave. Joliet.

Pri prehladih

vtrgnite vrat in prsa, kakor tudi stopala s Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

Učinkuje takoj olajšljivo in prijetno.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

35c. in 65c. v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376 N. W. 927.

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2678, N. W. Phone 1113.

VI LAHKO PRISTOPITE

v naše veliko društvo, istotako vaša vsa nad 16 let stara družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje. Ako hoče pristopiti, oglasite se, ali pišite tajniku. Pismu je priložiti $1.00, ki se potem vračuna k vplačilu, ko ste sprejet. Če niste sprejeti se vam denar vrne.

Na sejo ne rabite priti. K zdravniku greste v svojem mestu.

DOLŽNI STE

zaradi svoje žene in otrok, da se bolj zavarujete za slučaj bolezni ali smrti, da ne bodo žena in otroci trpeli pomanjkanje radi vaše nemarnosti, zato zdaj dokler ste še zdrav pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu

Društvo Sv. Družine

(The Holy Family Society)

štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1918.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....Anton Nemanich st.
Bolniški načelnik.....Nick Jurjevich.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:
John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Štublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za $500.00 ali za $250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino. Tudi člani-vojaki so deležni v bolezni cele podpore in cele smrtnine.

To društvo ima že nad $3,000.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 4606.00 dolarjev bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu $3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

Slovenske Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

IN KRANJSKE KLOBASE

istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso ter vse druge pedmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

College of Saint Thomas

SAINT PAUL, MINNESOTA

Under the Control and Direction of Archbishop Ireland

Collegiate, Academic, Commercial and Preparatory Courses

A COLLEGE COMBINING FINEST CATHOLIC TRAINING WITH MILITARY DISCIPLINE

Designated by War Department as "Honor School" —A distinction reserved to ten best Military Schools in the United States

Splendid Buildings, Grounds, Library and Equipment

Junior and Senior Divisions of the Reserve Officers' Training Corps.

Eight hundred and forty-two students registered last year.

For catalog address

Very Rev. H. Moynihan, D. D. Pres.

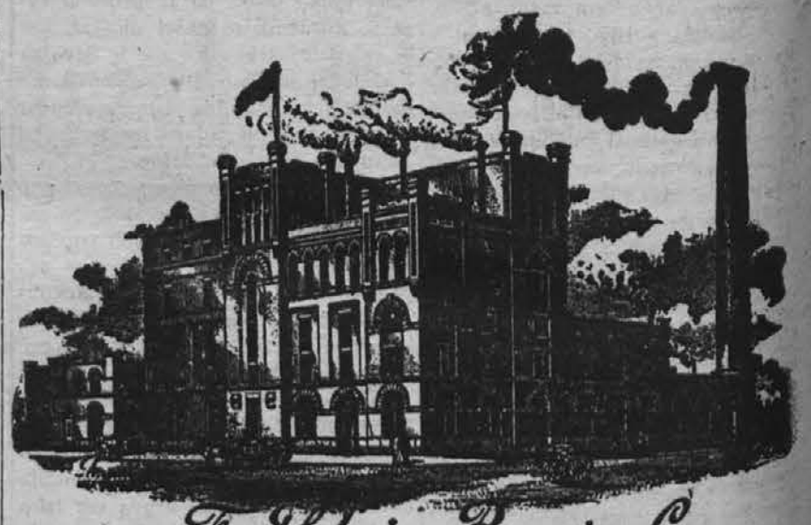

Fred Lehring Brewing Co

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Phones: 26. JOLIET, ILLINOIS.

Naročite zaboj steklenic novega piva,

ki se imenuje

Eagle Brew

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

OBA TELEFONA 405

South Bluff Street JOLIET, ILLINOIS